

Congresbundel

Congres februari 2023

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief.....	3
Congresagenda.....	4
Praktische congresinformatie.....	5
Wanneer is het congres?.....	5
Ledendemocratie.....	6
Sociale veiligheid binnen de PvdA.....	9
Afhandelingsvoorstel.....	10
Wijziging statuten en reglementen.....	13
Wijzigingsvoorstellen.....	13
Verkiezingen functionarissen.....	19
Voordracht voor een lid en reservelid van het partijbestuur.....	19
Voordracht voor internationaal secretaris.....	20
Voordracht voor drie leden van het presidium.....	21
Vaststelling kandidatenlijst Eerste Kamerverkiezingen.....	22
Aanbiedingsbrief.....	22
Conceptkandidatenlijst.....	24
Alfabetische lijst.....	28
Overzicht moties.....	29
Moties.....	29

Aanbiedingsbrief

Beste partijgenoot,

Voor je ligt de congresbundel voor het PvdA-congres op zaterdag 4 februari 2023. Het congres zal plaatsvinden in Congrescentrum 1931 in Den Bosch, van 10:30 tot 17:00 uur. In deze bundel vind je het plenaire programma en praktische informatie. Bijvoorbeeld over de moties, het zijprogramma en de voordrachten voor het presidium en het Partijbestuur. Maar ook over hoe de locatie het best te bereiken is, hoe het stemmen werkt en wat je kan doen als je je niet prettig of veilig voelt.

Het belooft een bijzonder congres te worden, dat in het teken staat van de krachten bundelen. In deze tijd van verruwing en tweedeling is samenwerking meer dan ooit nodig. Rechtse partijen houden vast aan hun geloof in de markt en lage belastingen voor grote bedrijven. Tegelijkertijd zien we dat extreme groeperingen onze samenleving met racistische leuzen en complottheorieën willen ontwrichten.

Een sociaaldemocratisch alternatief is nodig. Waar we juist investeren in mensen en daarmee dus in onderwijs, bestaanszekerheid en individuele vrijheid. Maar ook met investeringen in onze natuur, in schone lucht, een rijke biodiversiteit en een duurzame energievoorziening. Op ons congres gaan we daarover in gesprek.

Dat doen we niet alleen maar juist ook met anderen. Daarom organiseren we op het congres meerdere inhoudelijke sessies met maatschappelijke organisaties en met GroenLinks, die in het gebouw naast ons hun eigen congres houdt. We sluiten de dag samen met GroenLinks af met een gezamenlijk event.

Het congres is de aftrap voor de campagne richting de Provinciale Staten- en waterschapsverkiezingen in maart. De Provinciale Statenverkiezingen bepalen ook de nieuwe samenstelling van de Eerste Kamer. Daar kunnen de PvdA en GroenLinks samen de grootste fractie worden. Een sterk links blok in de Eerste Kamer kan de koers van Nederland verleggen. Daar gaan we met ongelooflijk veel energie mee aan de slag.

Met veel plezier kijk ik uit naar ons congres. Met een mooi plenair programma, de benoeming van onze kandidaten voor de Eerste Kamer en weer veel scherpe sociaaldemocratische moties. De Wetenschappelijke Bureaus van PvdA en GroenLinks presenteren een discussiestuk over de links-progressieve agenda voor de toekomst. En er zijn tal van inspirerende workshops, bijvoorbeeld over diversiteit, sociale veiligheid, nieuwe vormen van democratie, beschermen van regionale voorzieningen en meer. Onze politiek leider Attje Kuiken sluit de dag af met een gloedvol betoog. Een bomvol programma dus!

Ik hoop je op 4 februari te zien in Den Bosch!

Vriendelijke groet,

Esther-Mirjam Sent

Plenaire- programma

10:30

Opening

**Openingswoorden en welkom
Ester-Mirjam Sent**

Start formele vergadering

- Eerste Kamer lijst vaststellen
- Benoeming Internationaal Secretaris, (reserve)lid partijbestuur en leden presidium
- Begin behandeling moties

Lunch

13:30

Werksessies *subzalen, en grote zalen*

14:30

Speech lijsttrekker Eerste Kamer

Herstart formele vergadering

- Voortzetting behandeling moties
- Behandeling moties over linkse samenwerking
- Behandeling reglementsvoorstellen

Speech **Esther-Mirjam Sent**

Gezamenlijk event PvdA en GroenLinks

16:30

Opening door **Dolf Jansen**

Muziek: **Gallowstreet**

Dolf Jansen

Speeches **Jesse Klaver**
en **Attje Kuiken**

Begin borrel met DJ

Praktische congresinformatie

Wanneer is het congres?

Het PvdA-congres wordt dit jaar gehouden op zaterdag 4 februari 2023 in Congrescentrum 1931 in Den Bosch.

Hoe kom ik bij de congreslocatie?

Per auto

1931 Congrescentrum 's-Hertogenbosch is uitstekend te bereiken vanuit de grote steden. Het is slechts een half uur rijden vanuit Utrecht, en een uur vanuit Amsterdam en Antwerpen. Uw auto kunt u parkeren op één van de 700 parkeerplaatsen voor de deur van 1931. Mocht dat niet voldoende zijn, kan er nog altijd uitgeweken worden naar één van de 4.000 parkeerplaatsen van de Brabanthallen. Daarnaast beschikt 1931 ook nog over 4 elektrische oplaadpunten voor uw elektrische auto. Deze bevinden zich rechts van de ingang, naast de fietsenstalling.

Mocht u een parkeerkaart nodig hebben, houdt er dan rekening mee dat u deze alleen met de pin kunt betalen. 1931 Congrescentrum is een pin-only locatie.

Per openbaar vervoer

Ook met het openbaar vervoer is 1931 uitstekend bereikbaar. 1931 Congrescentrum 's-Hertogenbosch bevindt zich op slechts 10 minuten loopafstand van 's-Hertogenbosch Centraal Station. Wanneer u de stationsuitgang 'Paleiskwartier/Brabanthallen' neemt, ziet u de toren van het congrescentrum na ongeveer 10 minuten verschijnen. Deze toren is tevens de hoofdentree van 1931 Congrescentrum.

Op de gemeentelijke bewegwijzering staat '**Brabanthallen**' aangeven.

Toegankelijkheid mindervaliden

Voor de hoofdingang van 1931 bevinden zich specifiek aangeduide mindervaliden parkeerplaatsen. Vrijwel alle ruimtes van 1931 zijn gelijkvloers en op de begane grond en hierdoor goed bereikbaar voor mindervaliden. Overige ruimtes zijn bereikbaar via een lift. Op de begane grond bij de hoofdentree is een speciale mindervalide toilet ingericht.

Bij het plenaire programma is een gebarentolk aanwezig. Deze is fysiek in de zaal en ook te volgen online via de speciale stream. Binnen de congreslocatie zijn er vrijwilligers om u te helpen waar mogelijk indien gewenst.

Eten en drinken

Bij de aanmeldbalie ontvangt u munten die u kunt inwisselen voor warme en koude dranken. Voor de lunch kunt een door de PvdA gesponseerde bon kopen voor een lunchpakket (broodjes, drankje en een stuk fruit) voor € 10,-. Losse broodjes en snacks worden per stuk verkocht bij de uitgifte punten en zijn voor eigen rekening. Deze moeten via de pin worden afgerekend, 1931 is een pin only locatie.

Ledendemocratie

Via de ledenkamer en voorcongressen was het tot en met vrijdag 16 december mogelijk moties in te dienen. De voorstellen met voldoende steun zijn aan onze leden voorgelegd in het stemlokaal. Deze persoonlijke enquête is op vrijdag 6 januari aan alle leden gemaïld en kon tot en met vrijdag 13 januari 10:00 worden ingevuld. Op basis van de uitslag van het stemlokaal heeft het presidium besloten welke moties op het congres worden besproken.

Wat er staat te gebeuren: Actuele moties en het congres

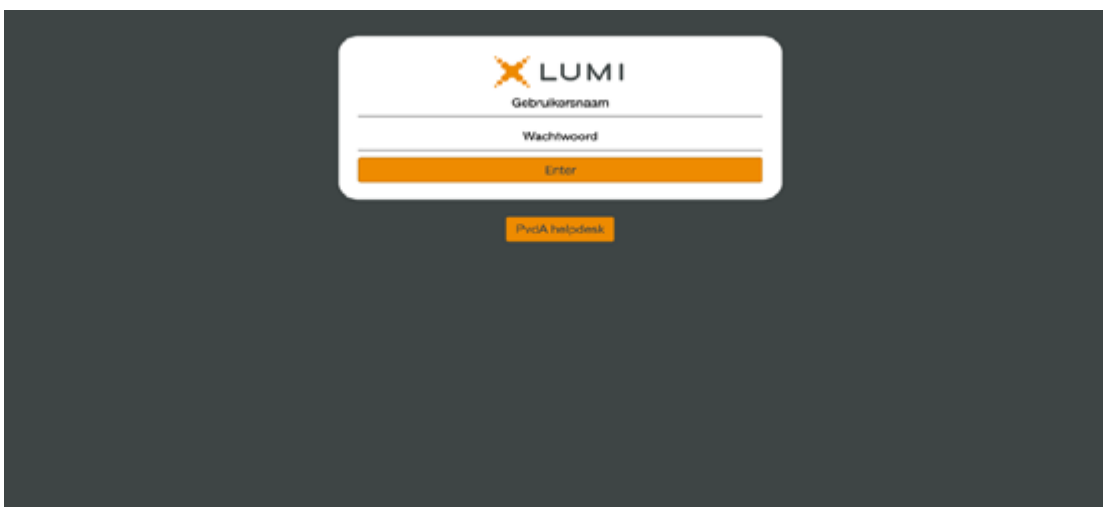
Voor het indienen van actuele moties opent de ledenkamer opnieuw op vrijdag 20 januari om 10:00 uur tot en met vrijdag 27 januari 10:00 uur. De actuele moties met minstens 100 steunbetuigingen worden in het stemlokaal voorgelegd aan onze leden. Het stemlokaal is geopend van dinsdag 31 januari 10:00 uur tot donderdag 2 februari 10:00 uur.

Stemmen op het Congres: de stemtool LUMI

Je kunt zowel op het congres als thuis meestemmen via de digitale stemomgeving van LUMI.

LUMI is de digitale stemomgeving van de PvdA. Het is een website waarvoor elk PvdA-lid voorafgaand aan het congres een unieke gebruikersnaam en wachtwoord ontvangt per e-mail. Let op, dit is een andere inlogcode dan voor 'Mijn PvdA'. LUMI is voor alle leden toegankelijk en werkt voor iedereen hetzelfde: zowel voor de congresbezoekers als voor de stemmers thuis. Het enige verschil is dat we congresbezoekers aanraden de livestream van het congres te verbergen in het beeld. Ook raden we congresbezoekers aan te stemmen via een smartphone of tablet. Volg je het congres vanuit huis, dan raden we je sterk aan om het congres te volgen en te stemmen via desktop of laptop.

Lukt het niet om in te loggen? Klik dan op de knop PvdA helpdesk.

Wanneer je bent ingelogd zie je de pagina hieronder. Aan de linkerkant van de pagina kan je stemmen, vragen insturen en relevante documenten raadplegen zoals de congresbundel. Aan de rechterkant van de pagina volg je de live uitzending van het congres.

124-110-073

Broadcast

Welkom bij PvdA congres 2021

Nanette Hogenvorst

Dit jaar is het PvdA Congres anders dan je van ons gewend bent. Volledig online en verspreid over drie dagen, behandelen we op 14 en 15 januari vanaf 19:00 de moties en amendementen op het concept verkiezingsprogramma. Op 16 januari kan er worden gestemd op de kandidaten en hun plek op de lijst.

Hoe gaat het in zijn werk?

- We adviseren je om de vergadering te volgen en te stemmen via desktop of laptop.
- Niemand kan tijdens de vergadering zien wat jij stemt. Alle stemresultaten worden vertrouwelijk behandeld en versleuteld.
- Via het panel links in je scherm kan je via de icoontjes bovenin een inhoudelijke vraag insturen, stemmen en de congresbundel bekijken. Als je klikt op het 'Y' icoontje, kom je weer bij deze tekst.
- Rechts zie je de webcast en wanneer de voorzitter de stemmingen opent, zal automatisch de stemming in beeld verschijnen. Zolang de stemming open is, kan je jouw stem aannemen. Wanneer de stemminge sluit, wordt wat je op dat moment hebt gestemd.

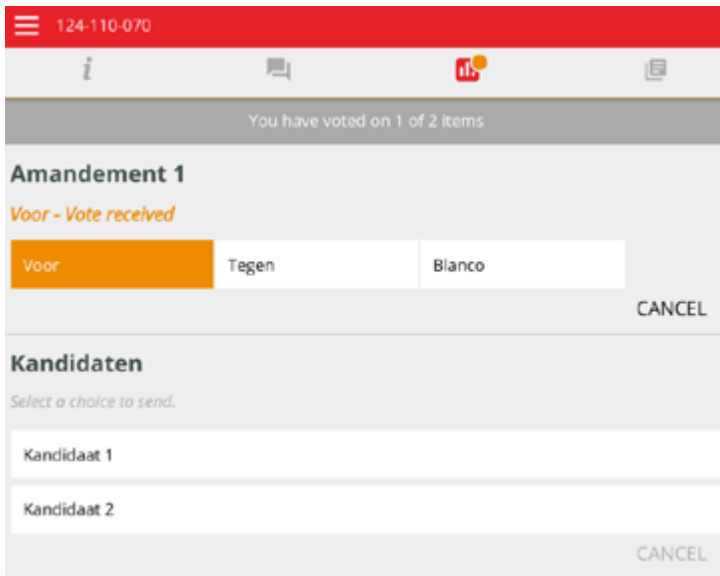
Hier zie je de live uitzending van het PvdA online congres

02:41

Bovenaan het scherm heb je een aantal opties: algemene informatie, stemtool en bekijk documenten.

Hoe werkt het stemmen?

Wanneer een stemming wordt geopend opent automatisch ook de stemtool. Dan kan je jouw stem uitbrengen. Zo lang de stemming geopend is kan je jouw stem wijzigen. Zodra de stemming sluit registreert LUMI wat je op dat moment hebt aangeklikt. Als je op het moment van het sluiten van de stemming 'voor' hebt geselecteerd, heb je 'voor' het voorstel gestemd.

Veiligheid en vertrouwelijkheid van de stemtool

Het LUMI platform is door externe partijen getest op veiligheid en heeft een ISO 27001:2013 certificering. De PvdA heeft **geen** inzicht in de stemresultaten. Jouw stem is anoniem.

Praktische tips

Wanneer je fysiek het congres bezoekt, stem je via LUMI met een smartphone of tablet. Zorg dat je deze mee hebt en dat deze is opgeladen. Op het congres is stroomvoorzieningen aanwezig. Zo nodig kan je je smartphone of tablet opladen. Vergeet daarom niet je oplader mee te nemen. Wie in het bezit is van een powerbank raden we aan om die (opgeladen) te gebruiken.

Stemmen kan zowel via je mobiele data als via de WiFi van de congreslocatie. Meld je al bij binnenkomst aan op de wifi, dit voorkomt vertraging tijdens de vergadering en zorgt ervoor dat het wifi netwerk de vraag aankan.

Sociale veiligheid binnen de PvdA

In de PvdA is geen plaats voor discriminatie, (seksuele) intimidatie, uitsluiting of andere vormen van ongewenst gedrag. Dit geldt voor iedereen in de partij: voor volksvertegenwoordigers, bestuurders, leden en sympathisanten. Op dit moment wordt er hard gewerkt om, in samenwerking met inhoudelijk experts, het sociale veiligheidsbeleid van de PvdA te verbeteren. Ook zijn er binnen de partij personen aangewezen die het partijbestuur blijvend adviseren over sociale veiligheid. Op deze manier is er een vorm van structureel toezicht georganiseerd en zorgen we ervoor dat het sociale veiligheidsbeleid up-to-date blijft.

Op dit moment wordt het meldpunt op de website van de PvdA aangepast, zodat het voor leden overzichtelijk wordt wat hun mogelijkheden zijn wanneer zij ongewenst gedrag ervaren. Ook kunnen leden altijd terecht bij de vertrouwenspersonen door te mailen naar vertrouwenspersoon@pvda.nl. Leden kunnen contact opnemen met Hannie Kraan, onze externe vertrouwenspersoon, door te mailen naar hanniekraan@kracoconsult.com of door te bellen naar 06-38909170.

Sociale veiligheid op het congres

Op het congres zijn er verschillende maatregelen genomen om te zorgen voor een sociaal veilige omgeving. Op het congres zal onze externe vertrouwenspersoon, Hannie Kraan, aanwezig zijn als aanspreekpunt. Schroom niet om haar aan te spreken voor advies tijdens het congres of om een afspraak in te plannen over vertrouwelijke kwesties.

*Hannie Kraan – externe
vertrouwenspersoon:
06-38909170*

Wij ambiëren daarnaast om het congres zo inclusief en toegankelijk mogelijk te maken, voor iedereen. Daarom verzorgen wij onder andere een gebarentolk en vind je hier een overzicht van de maatregelen die we nemen voor mensen met een kwetsbare gezondheid. Wil jij het congres bijwonen en heb je ondersteuning nodig en/of moet je afstand bewaren, laat dit dan weten aan door te mailen naar Luuk (lmevis@pvda.nl). Wij nemen dan contact op om te kijken wat mogelijk is. Daarnaast is het mogelijk om op het aanmeldformulier van het congres in te vullen welke extra ondersteuning jij nodig hebt. Ook bieden we begeleiding vanaf station Den Bosch.

Wil je meepraten en meedenken over het onderwerp van sociale veiligheid? Meld je dan aan voor de sessie die in samenwerking met het Rooie Vrouwenetwerk, de diversiteitscommissie en de PvdA Academy wordt georganiseerd over sociale veiligheid en gelijkheid.

Afhandelingsvoorstel

Tussen 9 en 16 januari 2023 zijn de moties die voortkomen uit de Ledenkamer (indien meer dan 100 steunbetuigingen) in stemming gebracht onder de leden in het Stemlokaal. 1247 leden hebben gebruik gemaakt van hun stem. Alle moties en de reacties daarop zijn aan het einde van deze congresbundel te vinden.

Het presidium heeft de uitslag van het stemlokaal bekeken en doet het volgende voorstel voor de afhandeling van de moties op het congres:

- Alle moties waarbij het verschil tussen de voor- en tegenstemmen groter is dan 15%-punt worden als hamerstuk behandeld op het congres.
- De moties waar het verschil kleiner is worden in ieder geval in stemming gebracht op het congres.
- Het uitgewerkte afhandelingsvoorstel komt bij de opening van het congres aan de orde.

Het Presidium heeft besloten om de moties over samenwerking tussen PvdA en GroenLinks direct te agenderen voor het congres van 4 februari. Daarom is er in het Stemlokaal niet over deze moties gestemd.

Aan het begin van de stemperiode is een deel van de moties door de nieuwe techniek niet in het stemlokaal geplaatst. Dat heeft betekend dat een beperkt aantal leden niet op alle moties heeft kunnen stemmen. Voor één motie hadden deze stemmen het verschil kunnen maken. Daarom heeft het presidium besloten motie nummer 32 (maximum termijn minister-president) te agenderen voor bespreking op het congres.

Bij de uitslag kan het voorkomen dat de optelsom van de percentages op 99 of 101% uitkomt. Dit heeft te maken met het afronden en vervolgens optellen van de percentages.

Nr	Motie titel	Indiener	Voor	Tegen	Blanco	Bespreken
1	Basisbeurs voor alle studenten	Matthijs Oldenburger	79%	9%	12%	Nee
2	Prijsplafond bijles	Roy Zeilstra	78%	10%	12%	Nee
3	Een professionele, frisse, goed georganiseerde, overtuigende PvdA: fysiek én digitaal	Mick van der Steeg	52%	17%	31%	Nee
4	Versterken van de vakbeweging	Joost de Lange	81%	7%	12%	Nee
5	Geen gereserveerde stoelen op partijbijeenkomsten	Marinus Jongman	52%	23%	26%	Nee
6	Het afschaffen en kwijtschelden van studieschulden	David Richard Michels	27%	57%	16%	Nee
7	Organiseren van onderop is de toekomst	Marinus Jongman	74%	7%	19%	Nee
8	Meer onderzoek naar medische aandoeningen bij vrouwen en medicijnen voor vrouwen	Marissa Buur	82%	5%	13%	Nee

9	Abortus uit het Wetboek van Strafrecht	Marissa Buur	91%	3%	6%	Nee
10	Solidariteit met Iraanse vrouwen	Marissa Buur	82%	6%	13%	Nee
11	Kansengelijkheid kandidatenlijsten	Reshma Roopram	83%	7%	10%	Nee
12	Inkomensbelasting koningshuis	Klaver	57%	23%	20%	Nee
13	Sociaaldemocratie	Binnert de Beaufort	84%	5%	11%	Nee
14	Geef thuiszorg eigen regie terug	Monique Monen	88%	3%	9%	Nee
15	Democratisering pensioenstelsel	Rik Hindriks	34%	29%	38%	Ja
16	Elektrificatie van alle passagierslijnen	Menno de Keijzer	86%	4%	9%	Nee
17	Tot hier en niet verder	David Richard Michels	83%	7%	10%	Nee
18	Het is tijd voor een schuldenpardon	Rik Hindriks	73%	12%	15%	Nee
19	Verbod op open koelkasten in supermarkten	Oscar Menger	84%	9%	7%	Nee
20	Huurverlaging bij slecht energielabel	Oscar Menger	95%	3%	3%	Nee
21	Eerlijke gas- en stroombelasting	Oscar Menger	91%	2%	7%	Nee
22	Een duurzaam en betaalbaar OV!	Bert Veenstra	63%	21%	17%	Nee
23	Lage inkomens van mensen worden aangevuld (Negatieve Inkomstenbelasting)	Bert Veenstra	59%	19%	22%	Nee
24	Stel regels aan politieke partijen	Gerard Bosman	82%	8%	10%	Nee
25	Opleidingsbudget voor iedereen: Hoogste tijd voor de volgende STAP	Monique Monen	66%	16%	18%	Nee
26	De energiesector hoort thuis in publieke handen	Peter Mast	91%	4%	5%	Nee
27	Schuldenoffensief	Gerard Bosman	67%	9%	24%	Nee
28	Debat vrijhandelsverdragen nav CETA verdrag	Gerard Bosman	73%	7%	20%	Nee
29	Extra geld en beter systeem voor leerlingenvervoer speciaal onderwijs	Gerard Bosman	74%	4%	22%	Nee
30	Afkeuring integraal zorgakkoord	Gerard Bosman	79%	6%	15%	Nee

31	Met de partij overstappen naar een socialere en duurzamere bank	Mathieu Steijn	81%	8%	10%	Nee
32	Maximum termijn minister-president	Ralph van Hertum	30%	55%	15%	Ja
33	Mensen met een beperking terug in de Wajong ipv in de bijstand	Rick Baars	89%	2%	9%	Nee
34	RoodGroene motie – Een RoodGroen Europa	Frank van de Wolde				
35	RoodGroene motie – Ledenreferendum Tweede Kamer	Frank van de Wolde				

Wijziging statuten en reglementen

Het partijbestuur legt een aantal wijzigingen voor de statuten en reglementen voor aan het congres. Deze voorstellen zijn eerder ter amendering voorgelegd in de Ledenkamer. Er zijn geen amendementen ingediend op de wijzigingsvoorstellen.

Bij het opstellen van deze voorstellen heeft het partijbestuur zich op constructieve wijze laten informeren door presidium, de verenigingsraad, de reglementencommissie en de permanente werkgroep ledendemocratie. Op basis van de informatie die het partijbestuur heeft ontvangen heeft het partijbestuur besloten de volgende voorstellen aan het congres te doen.

Wijzigingsvoorstellen

Voorstel 1: Samen meedoen aan verkiezingen mogelijk maken

Toelichting (niet amendeerbaar):

Ruim voor iedere verkiezing van Eerste Kamer, Tweede Kamer en Europees Parlement neemt het partijbestuur een besluit over de manier waarop meegedaan wordt aan de verkiezingen en het proces daar naartoe. Op dit moment kan het partijbestuur alleen besluiten om zelfstandig aan verkiezingen mee te doen of niet aan verkiezingen mee te doen. Samen met een andere partij aan verkiezingen meedoen met één kandidatenlijst is niet mogelijk.

Met dit voorstel wil het partijbestuur het samen met een andere partij meedoen aan verkiezingen mogelijk maken. Deze mogelijkheid wordt in onze reglementen nu al geboden bij verkiezingen in gemeenten, provincies en waterschappen. Maar onze statuten staan dat nog niet toe bij landelijke of Europese verkiezingen.

Het besluit om samen met een andere partij deel te nemen aan verkiezingen is een belangrijk besluit. Het Partijbestuur vindt dat alleen onze leden daarover kunnen beslissen. Daarom zal het Partijbestuur voorafgaand aan verkiezingen een digitale ledenraadpleging organiseren. Leden kunnen dan stemmen over of de PvdA zelfstandig meedoet aan die verkiezing of samen met een andere partij. De uitslag van de ledenraadpleging heeft betekenis als ten minste 15% van het aantal stemgerechtigde leden gestemd heeft.

Als de leden er in meerderheid voor kiezen een samenwerking bij de verkiezingen aan te gaan is het vervolgens aan het partijbestuur om samen met het bestuur van de partij waarmee samengewerkt wordt een gezamenlijke procedure uit te werken. In die procedure moet onder andere beschreven worden hoe we gaan komen tot een gezamenlijke lijst, een gezamenlijk programma en eventueel ook een gezamenlijke manier van besluiten.

Op deze manier nemen we de statutaire drempel weg om voor een gezamenlijke lijst te kiezen. En zorgen we er dus voor dat leden hierover kunnen beslissen zonder dat statuten of procedures in de weg zitten.

Voorstel (amendeerbaar):

Statuten, art. 5 lid 4 (wijzigen):

Het congres beslist over de volgende onderwerpen:

- a) het op voorstel van het partijbestuur vaststellen van het beginselprogramma en de politieke koers van de partij op middellange en lange termijn, alsmede programma's voor de deelname aan nationale of Europese verkiezingen.
- b) het op voordracht van het partijbestuur of van een onafhankelijke kandidaatstellingscommissie vaststellen van de kandidatenlijsten **bij zelfstandige deelname aan** de verkiezingen voor de Tweede Kamer, de Eerste Kamer en het Europees Parlement;
- c) de deelname van de partij in een regeringscoalitie op grond van het eindresultaat van de onderhandelingen;
- d) de verkiezing van de leden van het partijbestuur, van de leden van het presidium, van de leden van de beroepscommissie en van de deelnemers aan de delegatie van de vergadering van de Partij van Europese Sociaaldemocraten;
- e) de beoordeling van het door het partijbestuur gevoerde beleid;
- f) de aanwijzing van de politiek leider;
- g) de agenda van het congres en de orde van de vergadering;
- h) vaststelling en wijziging van de statuten en de reglementen of het ontbinden van de partij.

Statuten, art. 5 lid 6 (nieuw invoegen):

Indien bij ledenraadpleging is besloten aan verkiezingen deel te nemen met één of meer andere partijen door een samenvoeging van aanduidingen of anderszins een gezamenlijke kandidatenlijst op te stellen (hierna ook aangeduid als 'gezamenlijke kandidatenlijst'), dan kan een gezamenlijk congres worden uitgeschreven. De leden van partijen die tot opstelling van een gezamenlijke kandidatenlijst willen overgaan hebben het recht deel te nemen aan beraadslagingen en de besluitvorming bij dit gezamenlijk congres.

Statuten, art. 14 lid 1 (wijzigen):

De leden gekozen tot lid van de Tweede Kamer op een lijst onder de naam Partij van de Arbeid, vormen de Tweede Kamerfractie van de partij. **Indien bij ledenraadpleging is besloten aan de verkiezingen deel te nemen met een gezamenlijke kandidatenlijst, dan vormen de leden van de partij één fractie met de leden van de andere partij(en) die deelnemen aan de opstelling van een gezamenlijke kandidatenlijst.**

Statuten, art. 14 lid 2 (wijzigen):

De leden gekozen tot lid van de Eerste Kamer op een lijst onder de naam Partij van de Arbeid, vormen de Eerste Kamerfractie van de partij. **Indien bij ledenraadpleging is besloten aan de verkiezingen deel te nemen met een gezamenlijke kandidatenlijst, dan vormen de leden van de partij één fractie met de leden van de andere partij(en) die deelnemen aan de opstelling van een gezamenlijke kandidatenlijst.**

Statuten, art. 14 lid 3 (wijzigen):

De leden gekozen tot lid van het Europees Parlement op de lijst van de Partij van de Arbeid, maken deel uit van de fractie Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten in het Europees Parlement en worden gemeenschappelijk aangeduid als de delegatie in het Europees Parlement. **Indien bij ledenraadpleging is besloten aan de verkiezingen deel te nemen met een gezamenlijke kandidatenlijst, dan vormen de leden van de partij één fractie met de leden van de andere partij(en) die deelnemen aan de opstelling van een gezamenlijke kandidatenlijst.**

Reglementen, art. 1.15 lid 5 (nieuw invoegen):

Een ledenraadpleging wordt gehouden over het al dan niet deelnemen aan verkiezingen met één of meer andere partijen door een samenvoeging van aanduidingen of anderszins een gezamenlijke kandidatenlijst op te stellen (hierna ook aangeduid als 'gezamenlijke kandidatenlijst') voor de verkiezingen voor de Tweede Kamer, de Eerste Kamer en het Europees Parlement, of over het al dan niet vormen van een gezamenlijke fractie na de verkiezingen.

Reglementen, art. 8.1 lid 2 (nieuw invoegen):

Indien bij ledenraadpleging is besloten aan de verkiezingen deel te nemen met een gezamenlijke kandidatenlijst, dan vormen de leden van de partij één fractie met de leden van de andere partij(en) die deelneemt/deelnemen aan de opstelling van een gezamenlijke kandidatenlijst.

Reglementen, art. 8.2 lid 2 (nieuw invoegen):

Indien bij ledenraadpleging is besloten aan de verkiezingen deel te nemen met een gezamenlijke kandidatenlijst, dan gelden de bepalingen in artikel 8.13. De overige artikelen uit dit deel van de reglementen zijn dan niet van toepassing.

Reglementen, art. 8.13 lid 1 (nieuw invoegen):

Indien bij ledenraadpleging is besloten aan de verkiezingen deel te nemen met een gezamenlijke kandidatenlijst, dan stelt het partijbestuur een bijzonder verkiezingsreglement vast. Dit reglement bevat in ieder geval:

- a) de procedure van kandidaatstelling voor een gezamenlijke kandidatenlijst;
- b) de procedure van verkiezing van een lijsttrekker; en
- c) de procedure voor de totstandkoming van een programma.

Reglementen, art. 9.1 lid 2 (nieuw invoegen):

Indien bij ledenraadpleging is besloten aan de verkiezingen deel te nemen met een gezamenlijke kandidatenlijst, dan vormen de leden van de partij één fractie met de leden van de andere partij(en) die deelneemt/deelnemen aan de opstelling van een gezamenlijke kandidatenlijst.

Reglementen, art. 9.2 lid 2 (nieuw invoegen):

Indien bij ledenraadpleging is besloten aan de verkiezingen deel te nemen met een gezamenlijke kandidatenlijst, dan gelden de bepalingen in artikel 9.9. De overige artikelen uit dit deel van de reglementen zijn alsdan niet van toepassing.

Reglementen, art. 9.9 lid 1 (nieuw invoegen):

Indien bij ledenraadpleging is besloten aan de verkiezingen deel te nemen met een gezamenlijke kandidatenlijst, dan stelt het partijbestuur een bijzonder verkiezingsreglement vast. Dit reglement bevat in ieder geval:

- a) de procedure van kandidaatstelling voor een gezamenlijke kandidatenlijst;
- b) de procedure van verkiezing van een lijsttrekker;
- c) de procedure voor de totstandkoming van een programma.

Reglementen, art. 10.1 lid 2 (nieuw invoegen):

Indien bij ledenraadpleging is besloten aan de verkiezingen deel te nemen met een gezamenlijke kandidatenlijst, dan vormen de leden van de partij één fractie met de leden van de betreffende andere partij(en) die deelneemt/deelnemen aan de opstelling van een gezamenlijke kandidatenlijst.

Reglementen, art. 10.2 lid 2 (nieuw invoegen):

Indien bij ledenraadpleging is besloten aan de verkiezingen deel te nemen met een gezamenlijke kandidatenlijst, dan gelden de bepalingen in artikel 10.11. De overige artikelen uit dit deel van de reglementen zijn dan niet van toepassing.

Reglementen, art. 10.11 lid 1 (nieuw invoegen):

Indien bij ledenraadpleging is besloten aan de verkiezingen deel te nemen met een gezamenlijke kandidatenlijst, dan stelt het partijbestuur een bijzonder verkiezingsreglement vast. Dit reglement bevat in ieder geval:

- a) de procedure van kandidaatstelling voor een gezamenlijke kandidatenlijst;
- b) de procedure van verkiezing van een lijsttrekker;
- c) de procedure voor de totstandkoming van een programma.

Voorstel 2: Mogelijk maken dubbellidmaatschap

Toelichting (niet amendeerbaar):

De statuten en reglementen van de partij bepalen wie lid kan zijn van de partij. Aan het lidmaatschap van de partij zijn een aantal voorwaarden verbonden. Als niet aan deze voorwaarden voldaan wordt, kan het lidmaatschap van een persoon door het partijbestuur beëindigd worden.

Op dit moment is het voor leden van de Partij van de Arbeid die zitting hebben in een vertegenwoordigend lichaam (bijvoorbeeld een gemeenteraad) of lid zijn van een bestuur van de partij verboden om ook lid te zijn van een andere politieke partij. Het partijbestuur wil dit verbod behouden, maar daaraan een uitzonderingsmogelijkheid toevoegen.

Met het toevoegen van de uitzonderingsmogelijkheid krijgt het partijbestuur de bevoegdheid om het voor actieve PvdA-leden mogelijk te maken ook lid te worden van bepaalde andere politieke partijen.

Voorstel (amendeerbaar):

Statuten, art. 4 lid 8 (wijzigen):

‘Behoudens een door het partijbestuur te maken uitzondering kunnen leden van de partij die zitting hebben in een vertegenwoordigend lichaam of lid zijn van een bestuur van de partij geen lid zijn van een andere politieke groepering, tenzij de partij deelneemt in die andere groepering op grond van een besluit van de bevoegde vergadering.’

Voorstel 3: Veranderen dakpanconstructie

Toelichting (niet amendeerbaar):

In de reglementen van de Partij staat beschreven dat het Partijbestuur uiterlijk drie maanden na de verkiezing van leden van het Partijbestuur door het Congres een rooster van aftreden moet vaststellen. In dat rooster moet geregeld worden dat telkens bij verkiezingen ongeveer de helft van de plaatsen in het bestuur openvalt. Door tussentijds aftreden van leden van het partijbestuur is het niet meer mogelijk een dergelijk schema vast te stellen zonder dat mandaten ingekort of verlengd moeten worden. Het partijbestuur vindt dat niet wenselijk en zou liever zien dat er steeds verkiezingen georganiseerd worden zodra een bestuurstermijn van vier jaar afgelopen is, ongeacht het aantal andere leden van het partijbestuur dat aftredend is.

Voorstel (amendeerbaar):

Statuten, art. 10 lid 6 (wijzigen):

De leden van het partijbestuur worden gekozen voor een periode van vier (4) jaar. ~~Verkiezingen van leden van het partijbestuur vinden ten minste elke twee (2) jaar plaats.~~

Reglementen, art. 4.9 lid 4 (wijzigen):

Binnen drie maanden na de verkiezing van leden van het partijbestuur wordt door het partijbestuur een rooster van aftreden vastgesteld, waarin de laatst genomen beslissing over het rooster van aftreden wordt gerespecteerd. In dat rooster van aftreden wordt geregeld dat ~~telkens ongeveer de helft van de plaatsen openvalt, met dien verstande dat~~ het moment van aftreden van de voorzitter een ander is dan het moment van aftreden van de vicevoorzitter.

Voorstel 4: Spoedprocedure voor de Verenigingsraad

Toelichting (niet amendeerbaar):

Op dit moment bieden de reglementen geen mogelijkheid aan de Verenigingsraad om, in spoedeisende gevallen, af te wijken van de (ruime) termijnen die zijn opgenomen in de reglementen voor het bijeenroepen en voorbereiden van een vergadering. De Verenigingsraad zou die mogelijkheid wel graag hebben. Dit voorstel maakt een spoedprocedure mogelijk.

Voorstel (amendeerbaar):

Reglementen, art 4.7 lid 2 (nieuw invoegen):

In spoedeisende gevallen kan van de in lid 1 genoemde termijnen worden afgeweken. Met dien verstande dat de aankondiging respectievelijk uitnodiging, agenda en eventuele voorstellen uiterlijk twee dagen voor de extra vergadering bij de afgevaardigden dienen te zijn bezorgd.

Voorstel 5: Reparaties

Toelichting (niet amendeerbaar):

Regelmatig ontdekken wij fouten in de statuten en reglementen. Meestal gaat het om fouten die ontstaan zijn door het niet consequent doorvoeren van eerder aangenomen wijzigingsvoorstellen. Bij iedere wijziging van de statuten- en reglementen proberen wij de fouten die ons zijn opgevallen te repareren.

Deze reparatie ziet op het wijzigen van bepalingen die gaan over de inrichting van de verenigingsraad. Het congres heeft in juni besloten de verenigingsraad anders in te richten. Dat is bij congresbesluit statutair en

reglementair verankerd. Echter is deze wijziging op twee plaatsen in de reglementen niet goed doorgevoerd. Dat wordt met deze voorgestelde wijziging hersteld.

Voorstel (amendeerbaar):

Reglementen, art 2.6 (schrappen):

- 1. ~~In afdelingen van meer dan 0,8% van het ledental van de partij worden een afgevaardigde en een plaatsvervanger aangewezen uit en door het bestuur. Als ledental geldt het aantal leden vermeld op het door het partijbestuur verstrekte ledenoverzicht van de eerste week in januari, voorafgaande aan de vergadering van de verenigingsraad. Bij tussentijdse oprichting, samenvoeging of splitsing van (een) afdeling(en) geldt het ledental op de datum dat die wijziging ingaat. Deze aanwijzing gebeurt voor een periode van twee jaar.~~
- 2. ~~Indien een aantal afdelingen samen recht hebben op een afgevaardigde in de Verenigingsraad, dan bepalen de besturen van die afdelingen in onderling overleg op welke wijze de afgevaardigde en de plaatsvervanger worden aangewezen. Deze aanwijzing gebeurt voor een periode van twee jaar. Indien de betrokken besturen verzuimen afspraken te maken of daar onderling niet uitkomen, kan het gewestelijk bestuur bevorderen dat daarover afspraken gemaakt worden.~~
- 3. ~~Afgevaardigden voor de Verenigingsraad betrekken de besturen die ze vertegenwoordigen bij de voorbereiding van de vergadering van de Verenigingsraad, maar nemen deel zonder een gebonden stemopdracht. Afgevaardigden leggen verantwoording af aan de besturen die ze vertegenwoordigen over het verloop van de vergadering van de Verenigingsraad en hun stemgedrag.~~

Reglementen, art. 3.5 lid 11 (schrappen):

~~Het gewestelijk bestuur bepaalt welk lid uit zijn midden optreedt als afgevaardigde in de Verenigingsraad. Deze afgevaardigde betreft het bestuur bij de voorbereiding van de vergadering van de Verenigingsraad, maar neemt deel zonder gebonden stemopdracht. De afgevaardigde legt verantwoording af aan het bestuur over het verloop van de vergadering van de Verenigingsraad en zijn stemgedrag. Het bestuur wijst uit zijn midden tevens een plaatsvervangend afgevaardigde aan.~~

Verkiezingen functionarissen

Tijdens het congres van 4 februari 2023 zal het congres één internationaal secretaris, één lid van het partijbestuur, één reservelid van het partijbestuur en drie leden van het presidium verkiezen. Voor elk van de functies is een profielschets vastgesteld door het partijbestuur.

Voor het voorbereiden van de voordracht is een adviescommissie kandidaatstelling samengesteld bestaande uit Hélène Oppatja, (voorzitter), Arjen Berkvens, Rob Beek, Elijah Alvares en Margot Kraneveldt.

Voordracht voor een lid en reservelid van het partijbestuur

In totaal hebben 5 personen zich gemeld voor het lidmaatschap en reservelidmaatschap van het partijbestuur. Met 3 kandidaten heeft de commissie een gesprek gevoerd.

De commissie heeft bij de voordracht voor het lidmaatschap en reservelidmaatschap van het partijbestuur onder andere rekening gehouden met diversiteit in de breedste zin van het woord, ervaring, verbinding tussen verschillende niveaus binnen de partij, kritisch vermogen en voldoende tijd. Ook heeft de commissie gekeken naar de mate waarin nieuwe leden van het partijbestuur een aanvulling vormen op de leden van het partijbestuur die niet aftredend zijn.

Op basis van deze criteria heeft de commissie besloten de volgende persoon voor te dragen voor het lidmaatschap van het partijbestuur:

Alptekin Akdogan (1981, Houten)

Als secretaris van de Centrale Ondernemingsraad van de Nederlandse Spoorwegen is Alptekin al jaren de stem van de werkvloer. Alptekin heeft met zijn collega's laten zien dat strijden voor rechtvaardigheid loont. Hij was één van de gezichten van de spoorwegstaking die ervoor gezorgd heeft dat medewerkers van de Nederlandse Spoorwegen een fatsoenlijke loonstijging kregen. Die ervaring wil Alptekin in het partijbestuur inzetten om te bouwen aan een sociaaldemocratische beweging die invloed heeft op de koers voor een sociaal en fatsoenlijk Nederland.

Was kandidaat voor de Tweede Kamer in 2021 en is nu commissielid namens de PvdA in de gemeente Houten.

De volgende persoon wordt door de commissie voorgedragen als reservelid van het partijbestuur:

Nadir Baali (1997, Steenbergen)

Nadir is wethouder in de gemeente Steenbergen. Als portefeuillehouder op onderwerpen als bestaanszekerheid, ruimtelijke ordening en volkshuisvesting werkt Nadir dagelijks vanuit zijn sociaaldemocratische en progressieve idealen aan een beter Steenbergen. Die bestuurlijke ervaring gecombineerd met zijn ervaring

binnen de partij, onder andere opgedaan als projectmedewerker verjonging, wil Nadir graag inzetten om de sociaaldemocratische en progressieve beweging vooruit te helpen.

Van de overige aangemelde, en tot de procedure toegelaten, kandidaten heeft 1 partijgenoot gebruik gemaakt van het recht tot plaatsing op de alfabetische lijst van niet-geplaatsten, te weten:

Bert Veenstra (1962, Hoogland): werkt in integrale projectmanagementteams bij onder andere Rijkswaterstaat. Verder onder meer actief als commissielid namens de PvdA-fractie in provinciale staten van Utrecht, secretaris Linksom in de PvdA en bestuurslid van de FNV Lokaal Eemland.

Alle kandidaten zijn zowel kandidaat voor het lidmaatschap van het partijbestuur als voor het reservelidmaatschap van het partijbestuur. Diegene die gekozen wordt als lid van het partijbestuur zal niet deelnemen aan de verkiezing voor het reservelid van het partijbestuur.

Voordracht voor internationaal secretaris

In totaal hebben 12 personen zich gemeld voor de positie van internationaal secretaris. Met 5 kandidaten heeft de commissie een gesprek gevoerd.

De commissie heeft bij de voordracht voor het lidmaatschap van het partijbestuur onder andere rekening gehouden met diversiteit in de breedste zin van het woord, kennis en ervaring van de internationale politiek, kritisch vermogen en voldoende tijd.

Op basis van deze criteria heeft de commissie besloten de volgende persoon voor te dragen voor de positie van internationaal secretaris:

Ties Huis in 't Veld (1993, Breda)

Ties studeerde internationale betrekkingen in Parijs en heeft de afgelopen jaren in verschillende rollen bijgedragen aan het internationale profiel van de Partij van de Arbeid. Op dit moment werkt Ties als politiek adviseur bij de PvdA-fractie in de Tweede Kamer. In zijn functie als ambtelijk internationaal secretaris en in de uitoefening van nevenfuncties bij onder andere vluchtelingenwerk en op het Griekse Lesbos heeft Ties een groot internationaal netwerk opgebouwd. Die kennis en ervaring wil Ties inzetten om onder andere te komen tot een overtuigend internationaal verhaal passend bij de uitdagingen van deze tijd.

Van de overige aangemelde, en tot de procedure toegelaten, kandidaten heeft 1 partijgenoot gebruik gemaakt van het recht tot plaatsing op de alfabetische lijst van niet-geplaatsten, te weten:

Tjeerd Ritmeester (1989, Eindhoven)

afgestudeerd in Internationale betrekkingen en Amerikanistiek. Werkt als academy fellow bij het Clingendael Instituut in Den Haag. Verder onder meer actief als gemeenteraadslid in Eindhoven.

Voordracht voor drie leden van het presidium

In totaal hebben 3 personen zich gemeld voor het lidmaatschap van het presidium. Met alle kandidaten heeft de commissie een gesprek gevoerd.

De commissie heeft bij de voordracht voor het lidmaatschap van het presidium onder andere rekening gehouden met de ideeën die kandidaten hebben over ledenbetrokkenheid, met politieke betrokkenheid en kennis van de partijorganisatie en politieke besluitvorming.

Op basis van deze criteria heeft de commissie besloten de volgende drie personen voor te dragen voor het lidmaatschap van het presidium:

Esther de Vries (1988, Den Haag)

Esther de Vries studeerde biomedische wetenschappen en is op dit moment bezig met promotieonderzoek aan de Universiteit van Groningen. Net als Martien Brander is ook Esther sinds 2019 lid van het presidium. In de zoektocht naar verbetering van de ledendemocratie in de PvdA wil Esther graag opnieuw haar bijdrage leveren en deel uitmaken van de zoektocht naar een structuur, een platform of totaal iets anders waarbij iedereen zich thuis kan voelen. Jong en oud, nieuw lid óf doorgewinterde partijtigger. Het volgende presidium staat voor de uitdaging om ervoor te zorgen dat over 10 jaar leden en niet-leden met veel plezier naar onze congressen blijven komen.

Martien Brander (1970, Kockengen)

Martien Brander is in het dagelijkse leven gemeentesecretaris en algemeen directeur van de gemeente Woerden. Hij is sinds 2019 lid van het presidium en wil graag voor een tweede periode door, want hij vindt het presidium mooi werk. Voor Martien is het essentieel dat iedereen in de partij gehoord wordt en dat er ook ruimte is voor mensen die je niet zo vaak hoort. Het presidium vindt hij belangrijk omdat het ervoor kan zorgen dat besluitvorming zorgvuldig verloopt. Martien wil het presidium een prachtig en krachtig team laten zijn, dat ontspannen en met gezag de orde van vergaderingen bewaakt en de procedures gebruikt om goede gesprekken mogelijk te maken.

Danny Wijnberg (1981, Velp)

Danny Wijnberg is relatief nieuw in de partij maar stelt zich juist daarom graag kandidaat voor het presidium. Hij werkt als technisch specialist bij de Dienst Geografie van Defensie en heeft internationale ervaring met het vergaderen in grote groepen. Danny is bedachtzaam en correct, integriteit is voor hem een groot goed. Hij is zeer geïnteresseerd in politiek-bestuurlijke verhoudingen en wil met zijn frisse en creatieve blik, analytisch vermogen en rationele en doelgerichte aanpak een aanwinst zijn voor het presidium. Hij houdt van levendige debatten, maar ook van een correcte gang van zaken waarin we ons aan de afspraken houden.

Vaststelling kandidatenlijst Eerste Kamerverkiezingen

Aanbiedingsbrief

Het partijbestuur biedt hierbij de conceptkandidatenlijst voor de Eerste Kamer aan. Met deze toelichting geven wij het Congres inzicht in het verloop van de kandidaatstellingsprocedure, die heeft geleid tot de totstandkoming van de conceptkandidatenlijst die nu voor ligt.

Het is een gebalanceerde lijst met deskundige en vaardige kandidaten. De lijst heeft een 50/50 evenwicht tussen mannen en vrouwen, en is regionaal herkenbaar. De diversiteit die onze partij kent is terug te zien op de lijst. De kandidaten hebben stuk voor stuk de ambitie om in de Eerste Kamer van de samenwerking met GroenLinks een succes te maken. Het partijbestuur meent dat de PvdA met deze kandidatenlijst en lijstvolgorde de beste kandidaten levert.

Het besluit over de definitieve lijstvolgorde is aan het congres

De adviescommissie

Het partijbestuur heeft een adviescommissie benoemd, bestaande uit Job Cohen (tevens voorzitter van de commissie), Fouad Sidali, Mariëtte Patijn, Jannette Beuving, Marieke Moorman, Tjeerd van Dekken en Jessie Samwel. Zij waren belast met het voeren van gesprekken met potentiële kandidaten en met het uitbrengen van een advies betreffende de lijstvolgorde van de conceptkandidatenlijst. Het partijbestuur heeft op 28 november 2022 kennisgenomen van dit advies, en een besluit genomen over de lijstvolgorde zoals deze tijdens het congres te Den Bosch voorligt.

Gezien het vaststellen van de conceptkandidatenlijst onder de verantwoordelijkheid van het partijbestuur valt, zal het partijbestuur de lijst tijdens het congres verdedigen.

De kandidaatstellingsprocedure

Om te komen tot deze conceptkandidatenlijst heeft het partijbestuur een profielschets opgesteld. Deze is op 3 juli 2022 door de Verenigingsraad definitief vastgesteld. In de profielschets zijn de uitspraken van het congres van 12 juni 2022 over de vorming van een gezamenlijk blok met GroenLinks in de Eerste Kamer meegenomen.

De kandidaatstelling opende op 5 juli 2022 en sloot op 26 september 2022. In deze periode is de mogelijkheid voor leden om zich te kandideren regelmatig aangekondigd via de leden(nieuws)brief en de sociale media kanalen van de PvdA. 50 partijgenoten hebben gesolliciteerd.

Alle kandidaten is verzocht om hun aanmelding vergezeld te laten gaan door ten minste 100 ondersteuningsverklaringen ofwel 3 inhoudelijke steunverklaringen van partijgenoten of de samenleving. Op één kandidaat

na hebben alle aangemelde kandidaten voldaan aan deze eis. Verder hebben alle kandidaten de erecode en de interne bereidverklaring ondertekend en heeft het partijbestuur van alle kandidaten een Verklaring Omtrent het Gedrag ontvangen.

Bij het indienen van de sollicitatiebrief bestond de gelegenheid voor kandidaten om ten opzichte van onderdelen van het op dat moment geldende verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamer schriftelijk een zwaarwegend voorbehoud te maken. Dit onderwerp is tevens tijdens de gesprekken aan de orde geweest. Het Congres wordt, voordat het de ontwerp-kandidatenlijst in behandeling neemt, op de hoogte gesteld van eventuele voorbehouden. Er zijn géén voorbehouden gemeld.

Het grote aantal kandidaten leidde ertoe dat de commissie niet met iedereen in gesprek kon gaan. Op 8 oktober heeft de adviescommissie daarom een briefselectie toegepast. In de periode van 20 oktober t/m 5 november zijn vervolgens met de geselecteerde kandidaten één of meerdere gesprekken gevoerd.

Voortgangsgesprekken zittende fractie

Gedurende de huidige mandaatperiode zijn er voortgangsgesprekken gevoerd met de zittende fractieleden. De meest recente verslagen van deze gesprekken stonden vertrouwelijk ter beschikking aan de adviescommissie kandidaatstelling.

Lijsttrekker

Voor de positie van lijsttrekker is geen aparte procedure georganiseerd. Wel heeft het partijbestuur aanvullende vereisten geschetst voor de positie van lijsttrekker in de profielschets. Het partijbestuur heeft de adviescommissie de opdracht gegeven om bij haar advies betreffende de lijstvolgorde van de conceptkandidatenlijst ook een voordracht te doen voor de positie van lijsttrekker. Het partijbestuur heeft op 28 november 2022 kennisgenomen van dit advies, en een besluit genomen over de positie van lijsttrekker zoals deze tijdens het congres te Den Bosch voorligt.

Plaats 2 en verder

Het partijbestuur is van mening dat het congres een evenwichtige conceptkandidatenlijst wordt voorgelegd. Zowel in termen van de diversiteit op de lijst in brede zin, als de aanwezige inhoudelijke kwaliteiten van de kandidaten.

Op de voorgestelde conceptlijst staan 2 lijstduwers (plek 18 en 20). Zij beogen de partij en campagne te ondersteunen. De ambities van de lijstduwers liggen niet in de Eerste Kamer.

Er staan 9 kandidaten op de alfabetische lijst van niet-geplaatsten

Conceptkandidatenlijst

1. Mei Li Vos (V)

Geboortejaar: 1970

Geboorteplaats (provincie): Amsterdam (Noord-Holland)

Mei Li was in 2019 de lijsttrekker van de PvdA voor de Eerste Kamer en is nu fractievoorzitter in de huidige fractie. Mei Li heeft een lange staat van dienst in de PvdA en de Nederlandse politiek en voegt als zodanig politiek gewicht toe aan de lijst.

2. Jeroen Recourt (M)

Geboortejaar: 1970

Woonplaats (provincie): Haarlem (Noord-Holland)

Jeroen is zittend Eerste Kamerlid wiens ervaring en politieke handwerk van grote waarde is voor de huidige Eerste Kamerfractie. Jeroen heeft diepe juridische expertise en ruime ervaring in de Nederlandse politiek.

3. Hetty Janssen (V)

Geboortejaar: 1954

Woonplaats (provincie): Leeuwarden (Friesland)

Hetty heeft met 12 jaar lidmaatschap van de Provinciale Staten Friesland diepe wortels in het middenbestuur. Ze heeft politieke ervaring op fysieke leefomgeving, landbouw en het sociaal domein, en heeft een lange staat van dienst in het onderwijs en de (jeugd/gehandicapten)zorg.

4. Randy Martens (M)

Geboortejaar: 1987

Woonplaats (provincie): Groningen (Groningen)

Randy is een jonge, talentvolle econoom die diepe kennis meebrengt op het gebied van financiën, arbeid & inkomen en wonen. Randy benadert deze onderwerpen met veel aandacht voor de sociaaldemocratische waarden. Daarmee is hij een aanwinst voor de Eerste Kamer.

5. Mary Fiers (V)

Geboortejaar: 1968

Woonplaats (provincie): Esbeek (Noord-Brabant)

Mary is gedurende de huidige mandaatperiode in de fractie gekomen en is in deze rol sterk gegroeid. Mary is breed inzetbaar en haar portefeuilles (onderwijs, cultuur en wetenschap, omgevingswet) beheerst ze met verve. In haar dagelijkse werk is Mary directeur van Groen Ontwikkelfonds Brabant.

6. Ferd Crone (M)

Geboortejaar: 1954

Woonplaats (provincie): Haarlem (Noord-Holland)

Ferd wordt door het partijbestuur op plek 6 voorgedragen voor een tweede termijn in de Eerste Kamer. Hij is voormalig Tweede Kamerlid namens de PvdA en burgemeester van Leeuwarden. Ferd is betrokken bij de vakbeweging, en neemt waardevolle expertise op complexe dossiers met zich mee, zoals de pensioenwetgeving.

7. Artie Ramsodit- de Graaf (V)

Geboortejaar: 1975

Woonplaats (provincie): Haarlem (Noord-Holland)

Artie is een warme, verbindende kandidaat met juridische expertise. Ze neemt brede professionele ervaring mee, in onder andere openbare orde, veiligheid en onderwijs. Artie was 8 jaar raadslid voor de PvdA in Haarlem en kan vanuit die politieke ervaring het woord voeren over een breed scala aan onderwerpen.

8. Marnix Norder (M)

Geboortejaar: 1965

Woonplaats (provincie): Zaandam (Noord-Holland)

Marnix was 10 jaar wethouder van Den Haag met stadsontwikkeling, volkshuisvesting en integratie in zijn portefeuille. Sindsdien heeft Marnix zich hard gemaakt voor mensen met afstand tot hypotheek-mogelijkheden, en is nu ondernemer in de sociaal-maatschappelijke woningbouw.

9. Naomi Woltring (V)

Geboortejaar: 1984

Woonplaats (provincie): Eindhoven (Noord-Brabant)

Naomi wil zich in de Eerste Kamer hard maken voor het stoppen van verdere klimaatverandering. Ze werkt aan de Universiteit Utrecht aan haar proefschrift over de invloed van neoliberalisme op hervormingen in de verzorgingsstaat, en heeft onder meer gewerkt voor de WBS, de Banning vereniging en het Humanistisch Verbond.

10. André Knottnerus (M)

Geboortejaar: 1951

Woonplaats (provincie): Maastricht (Limburg)

André is hoogleraar huisartsgeneeskunde aan de Universiteit Maastricht. Hij was voorzitter van de Gezondheidsraad en de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid en heeft daarmee ruime ervaring in het wetenschappelijk adviseren van regering en parlement. In de Eerste Kamer wil André bijdragen aan sociale en rechtvaardige politiek en wetgeving, en een duurzame toekomst.

11. Antoinette Knoet (V)

Geboortejaar: 1954

Woonplaats (provincie): Deurne (Noord-Brabant)

Antoinette was 8 jaar Statenlid in de Provinciale Staten van Noord-Brabant, en heeft daar de PvdA geprofileerd op het dossier intensieve veehouderij. In haar professionele leven is Antoinette werkzaam (geweest) als bestuurder en toezichthouder in voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs, ouderenzorg, gehandicaptenzorg, kinderopvang, woningcorporaties, welzijn, betaald voetbal en cultuur.

12. Michael Yap (M)

Geboortejaar: 1983

Woonplaats (provincie): Roosendaal (Noord-Brabant)

Michael was 16 jaar gemeenteraadslid voor de PvdA in Roosendaal en is sinds 2008 advocaat in Bergen op Zoom. Daar richt hij zich met name op de sociale advocatuur, waarin hij rechtsbijstand verleent aan kwetsbare groepen in de samenleving. Daarbij heeft Michael expertise in vreemdelingen- en asielrecht.

13. Willemijn Zwart (V)

Geboortejaar: 1989

Woonplaats (provincie): Enschede (Overijssel)

Willemijn maakt zich hard voor meer professionele ruimte voor leraren en betekenisvol, maatschappelijk betrokken onderwijs voor leerlingen. Daarnaast spant ze zich in voor taalbeleid met ruimte voor diversiteit, waar ze in het bijzonder aandacht vraagt voor de positie van erkende talen als Nederlandse Gebarentaal, Papiamentu, Fries, Nedersaksisch en Limburgs, maar ook voor de inzet van thuishalen bij kinderen met een migratieachtergrond.

14. Gabriël van Rosmalen (M)

Geboortejaar: 1995

Woonplaats (provincie): Amsterdam (Noord-Holland)

Gabriël is promovendus recht en politieke filosofie aan de Universiteit Utrecht, en schrijft zijn proefschrift over welke maatregelen nodig zijn om de positie van werknemers in de platformeconomie te verbeteren. Gabriël wil zich inspinnen om sociale ongelijkheid in Nederland tegen te gaan.

15. Marene Elgershuizen (V)

Geboortejaar: 1985

Woonplaats (provincie): Amsterdam (Noord-Holland)

Marene is historicus en doet haar promotieonderzoek naar parlementaire strategieën van vrouwen uit de jaren tachtig en hun invloed op de Nederlandse politieke cultuur. In de Eerste Kamer wil Marene stevige aandacht vestigen op internationale solidariteit.

16. Duco Bannink (M)

Geboortejaar: 1971

Woonplaats (provincie): Amersfoort (Utrecht)

Duco werkt als bestuurskundige aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Daar bestudeert Duco de onbedoelde effecten van wetgeving zoals de Toeslagenwet, milieubeleid of de jeugdzorg. Duco wil zich in de Eerste Kamer inspannen voor mensen met een kwetsbare sociaaleconomische positie.

17. Jessica Hoitink (V)

Geboortejaar: 1966

Woonplaats (provincie): Utrecht (Utrecht)

Jessica is een jurist met zeer ruime ervaring in het openbaar bestuur. Ze heeft vanuit haar ervaring als strategisch adviseur in het (semi)publieke domein kennis van een breed scala aan politieke en maatschappelijke ontwikkelingen en vraagstukken.

18. Arjen Berkvens (M)

Geboortejaar: 1968

Woonplaats (provincie): Amsterdam (Noord-Holland)

Arjen was tot voor kort directeur van de Foundation Max van der Stoel en heeft al een lange loopbaan in dienst van de PvdA gehad. Vanuit die hoedanigheid is hij lijstduwer op de conceptkandidatenlijst.

19. Monique Bekkenutte (V)

Geboortejaar: 1964

Woonplaats (provincie): Almere (Flevoland)

Monique is directeur van het Koninklijk Nederlands Waternetwerk en uitgever van H2O-media. Daardoor heeft ze ruime ervaringen met vraagstukken in het fysieke/ruimtelijke domein, met een nadruk op water, natuur en milieu.

20. Frank van de Wolde (M)

Geboortejaar: 1992

Woonplaats (provincie): Utrecht (Utrecht)

Frank is als een van de initiatiefnemers van de beweging RoodGroen een uitgesproken voorvechter van verregaande linkse samenwerking. Vanuit die hoedanigheid is hij lijstduwer op de conceptkandidatenlijst

Alfabetische lijst

- Chantal Walther
- Nino de Lange
- Rik Dekker
- Jan Hazelzet
- Jaouad Khamkhami
- Julie Joeloemsingh
- Sandra Groenendal
- Wendell Rojer
- Wim van de Noordt

Overzicht moties

Moties

Motie 1: Basisbeurs voor alle studenten (Matthijs Oldenburger)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constateerend dat:

- De pechgeneratie tussen wal en schip valt door de invoering van de nieuwe basisbeurs en opnieuw gedupeerd wordt door het kabinet.
- De nieuwe basisbeurs alleen geldt voor studenten die nominaal studeren. Oftewel, alleen studenten die volgend jaar nog resterende maanden over hebben van hun prestatiebeurs (aanvullende beurs) komen in aanmerking voor de nieuwe basisbeurs.
- Sommige studenten wegens verschillende redenen langer over hun studie moeten doen, bijvoorbeeld omdat zij veel moeten werken; kampen met mentale problemen, o.a. versterkt door corona; of niet direct de juiste studiekeuze gemaakt hebben.

Overwegende dat:

- Deze regeling er vanuit gaat dat studenten wiens nominale duur verstreken is, al gelijkwaardige financiële steun hebben verkregen van de overheid, terwijl dat niet juist is, en zij enkel een geringe (of geen) aanvullende beurs en OV-chipkaart hebben ontvangen.
- Studenten die nu studeren geen gebruik hebben gemaakt van een basisbeurs, terwijl hun resterende maanden prestatiebeurs wel afliepen, en zij dit niet vooraf hadden kunnen weten.
- Er vanaf volgend jaar ook nog rente komt bovenop de studieschulden die de pechgeneratie de afgelopen jaren heeft opgebouwd.
- Er geen redelijke compensatie of overbruggingsregeling is voor de studenten die tijdens het leenstelsel hebben gestudeerd.
- De pechgeneratie volgend jaar tussen studenten in de collegebanken zit, die wel een aanzienlijk bedrag basisbeurs (en aanvullende beurs) ontvangen, en dit resulteert in een kloof tussen studenten, waarbij de een veel moet werken om dit bedrag bij te benen (36 uur per maand minimumloon).

Roept het Partijbestuur en de Tweede Kamer fractie op:

Zich in te zetten voor een wijziging in de nieuwe basisbeurs zodat de basisbeurs gaat gelden voor alle studenten, of er een redelijke overgangsregeling komt voor studenten van het oude stelsel.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Samen met GroenLinks heeft de PvdA-fractie zich hard gemaakt voor ruimhartige compensatie van studenten die kampen met hoge schulden als gevolg van het leenstelsel. In de praktijk kom dat op hetzelfde neer als het verzoek in de motie, zij het dat de inzet van de fractie zich eveneens richt op mensen die hun volledige studie al hebben afgerond.

De minister van OCW heeft zijn wetsvoorstel herinvoering basisbeurs ingediend en de PvdA-fractie heeft inmiddels haar schriftelijke inbreng al ingediend. Bij deze inbreng heeft de PvdA-fractie de minister kritische vragen gesteld over de nogal willekeurige keuze om bij wijze van een gebaar €1 miljard te versleutelen over de studenten die onder het leenstelsel studeerden. Nadat de kabinetsreactie binnen is, valt te bezien of en hoe er een Kamermeerderheid valt te winnen voor een redelijkere compensatie.

Motie 2: Prijsplafond bijles (Roy Zeilstra)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constaterende dat:

- Bijles een verdienmodel is geworden en daardoor niet meer financieel toegankelijk is voor iedereen.
- Commerciële bijles bureaus de kloof tussen arm en rijk alleen maar groter maken.
- Door middel van commerciële bijles bureaus het huidig leraren tekort veel rooskleurig doet afspiegelen dan het is omdat de resultaten bij een selecte groep ongeacht les of niet constant blijft.
- Non-profit bijles organisaties door een totaal verbod op bijles hun goede werk niet meer kunnen uitvoeren.

Overwegende dat:

- Onderwijs in alle facetten voor iedereen toegankelijk moet zijn en een winst prikkel hier niet aan bijdraagt.
- Wij als PvdA tegen marktwerking zijn in het onderwijs.
- Wij als PvdA voor kansen gelijkheid zijn en niet door de grootte van je financiële vermogen meer kansen zou moeten hebben in ons land.

Roept het Partijbestuur en de Tweede Kamer fractie op:

Om onderzoek te gaan doen waar het non-profit bedrag ligt voor bijles. En vervolgens door middel van een motie hier een prijsplafond op het non-profit bedrag te realiseren zodat onderwijs weer de gelijkmaker wordt zoals deze bedoeld is.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Dure bijlessen vergroten de ongelijkheid. Alle kinderen die extra onderwijs, huiswerkbegeleiding of coaching in studievaardigheden nodig hebben, moeten dat via school kunnen krijgen. Scholen zouden hiervoor extra middelen moeten ontvangen. Dat betekent dat de markt voor commerciële bijlesinstituten zou ophouden te bestaan.

De PvdA-fractie is er in de Kamer helaas nog niet in geslaagd om een meerderheid op dit punt te overtuigen. De regeringscoalitie wil niet verder gaan dan een zogenoemde rijke schooldag waarbij scholen zelf bepalen wat zij nodig achten om de kansenongelijkheid te verkleinen en het regeerakkoord noemt daarbij begeleiding bij huiswerk als een voorbeeld.

Deze motie beoogt hetzelfde doel te bereiken als de Tweede Kamerfractie, maar op een andere wijze. Daarmee sluit de motie goed aan bij de inzet van de fractie, zij het dat de fractie hetzelfde doel op een andere en verdergaande wijze wil bereiken. Daarbij houdt de fractie altijd de ruimte om zelf te bepalen welk parlementaire en politieke instrument daar het meest geschikt voor is.

Motie 3: Een professionele, frisse, goed georganiseerde, overtuigende PvdA: fysiek én digitaal (Mick van der Steeg)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constateerend dat:

- De PvdA een goede, relevante boodschap heeft
- Deze boodschap meer dan wij ons soms lijken te beseffen in de maatschappij wordt gedeeld, niet in de laatste plaats door de generatie van de toekomst
- Mensen (met name jonge mensen) afhaken bij politieke organisaties die onvoldoende professioneel overkomen
- Bij de afgelopen gemeenteraadsverkiezingen de webshop heel vaak op “uitverkocht” stond, waardoor broodnodige middelen om ons geluid uit te dragen buiten bereik waren
- Dit voor veel producten nu (12-12-2022) nog steeds (deels) het geval is
- Er een zeer beperkt aanbod is van producten: er zijn nu bijvoorbeeld geen vlaggen, banners, onderzetviltjes, afvalzakken, sleutelhangers, etc. te bestellen in de webshop
- Er afdelingen, raadsleden, commissieleden in het land zijn die met hun eigen e-mailadressen moeten mailen omdat zij geen @pvda-gemeente.nl email hebben, wat vandaag de dag gewoon knullig en onprofessioneel oogt
- Zelfs vanuit het bestuur van onze lokale afdeling er (noodgedwongen) gemaild moet worden met bestuur-pvdadelft@gmx.com
- Kleinere afdelingen nu soms bemoeilijkt worden in het digitaal uitdragen van de boodschap door de beperkte slagkracht van de afdeling

Overwegende dat:

- Bij onze goede sociaaldemocratische boodschap ook een overtuigende manier van overdragen hoort
- Onze uitstraling naar buiten zowel fysiek als digitaal zeker niet verkeerd is, maar gewoon wel een stukje professioneler kan.

Roept het Partijbestuur en de Tweede Kamer fractie op:

- Er zorg voor te dragen dat de PvdA zich fysiek en digitaal goed en professioneel kan uitdragen
- Onze webshop wordt geprofessionaliseerd en uitgebreid met relevante artikelen voor campagnes en activiteiten gedurende het jaar
- Het mogelijk wordt gemaakt dat alle mensen die zich inzetten voor de PvdA gebruik kunnen maken van tenminste @pvda-<gemeente>.nl
- Kleinere afdelingen hierbij waar nodig te ondersteunen, en deze ondersteuning ook actief aan te bieden
- Deze zaken zo snel mogelijk te organiseren met het oog op de aanstaande verkiezingen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het Partijbestuur wil, net als de indiener, dat de Partij van de Arbeid op communicatief niveau vooroploopt. Het ondersteunen van onze afdelingen is daar een belangrijk onderdeel van.

Sinds enkele jaren hebben wij onze webshop verduurzaamd. Dat betekent dat we duurzamere producten aanbieden en ervoor zorgen dat er minder tot geen producten hoeven worden weggegooid. Een van de gevolgen daarvan is wel dat het aanbod van producten kleiner is.

Een volgende professionaliseringsslag die we willen maken is het aanbieden van meer 'custom made' mogelijkheden voor onze afdelingen. Denk bijvoorbeeld aan producten waar afdelingen hun eigen logo op kunnen laten drukken. Dat past ook binnen de oproep die deze motie doet.

Het is helaas niet uitvoerbaar om alle actieve leden een @pvda mailadres aan te bieden. Het opzetten, toezicht houden, verhelpen van problemen en beheren hiervan vraagt te veel capaciteit. Afdelingsbesturen of gewestbesturen kunnen wel via helpdesk@pvda.nl een @pvda mailadres aanvragen.

Het Partijbestuur kan niet aan alle oproepen uit deze motie gehoor geven, maar wil graag werken aan een professionele digitale en fysieke uitstraling.

Motie 4: Versterken van de vakbeweging (Joost de Lange)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constateerende dat:

- Vakbonden een belangrijke rol spelen in het versterken van de onderhandelingsmacht van werkenden ten opzichte van werkgevers;
- In Nederland een relatief laag percentage van werkenden lid is van een vakbond in vergelijking met sommige andere landen, en de organisatiegraad bovendien al decennia aan het dalen is;
- De lage en dalende organisatiegraad negatieve gevolgen heeft voor de macht van de vakbeweging, en dus de onderhandelingsmacht van werkenden, ten opzichte van werkgevers;
- Het aandeel van het nationale inkomen dat aan werkenden toekomt als gevolg daarvan is gekrompen.

Overwegende dat:

- De PvdA, als sociaaldemocratische partij, de werkende klasse politiek beoogd te vertegenwoordigen;
- De vakbeweging, als economische arm van de werkende klasse, als bondgenoot van de PvdA dient te worden beschouwd;
- Institutionele factoren een grote rol spelen in het aandeel van werkenden dat lid is van vakbonden en de macht van vakbonden in het algemeen in een land, en de lage organisatiegraad in Nederland dus geen natuurwet is;
- Vakbonden onmisbaar zijn in het keren van de trend van een steeds verder verzwakkende werkende klasse;
- De PvdA met politieke middelen aan een gunstig institutioneel klimaat voor de vakbeweging dient bij te dragen.

Roept het Partijbestuur en de Tweede Kamer fractie op:

Om zich hard te maken voor beleidsvoorstellen die vakbondslidmaatschap onder werkenden stimuleren en vakbondsmacht in het algemeen vergroten, en aldus het institutionele klimaat voor vakbonden vriendelijker te maken. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan een duidelijkere regeling voor het aftrekbaar maken van vakbondscontributies, een wettelijke regeling voor vakbondsvertegenwoordiging binnen ondernemingen, automatisch vakbondslidmaatschap voor ongeorganiseerde werknemers van de meest representatieve vakbond die bij de totstandkoming van een toepasselijke CAO betrokken is geweest, landelijke verkiezingen van de ondernemingsraden op 1 mei en het vergroten van de betrokkenheid van de vakbeweging in de uitvoering van de sociale zekerheid.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

De Tweede Kamerfractie onderschrijft het belang van sterke vakbonden voor de belangen van werkenden. Daarvoor is het belangrijk dat mensen lid blijven worden van een vakbond. Voorstellen ter versterking van de vakbeweging staan al in ons verkiezingsprogramma. De fractie dankt de indiener voor de voorstellen en gaat graag aan de slag om de positie van de vakbonden te versterken.

Motie 5: Geen gereserveerde stoelen op partijbijeenkomsten (Marinus Jongman)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constaterende dat:

- Bij veel bijeenkomsten gereserveerde stoelen zijn voor sommige leden
- Ook als er geen gereserveerde stoel voor je is, je kunt zitten.
- De plekken vooraan voor alle leden beschikbaar horen te zijn.

Overwegende dat:

- de PvdA staat voor gelijke behandeling.
- Alle leden gelijk zijn.
- Het reserveren van stoelen voor sommige leden, maar niet voor anderen tegenstrijdig is met het principe dat alle leden gelijk zijn.
- Er geen enkele reden is waarom sommige leden, die geen deel uitmaken van het programma, een gereserveerde stoel zouden moeten krijgen.

Roept het Partijbestuur en de Tweede Kamer fractie op:

Zorg te dragen dat er geen gereserveerde stoelen meer zijn op landelijke partijbijeenkomsten zodat alle leden hetzelfde worden behandeld.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Op onze congressen mag elk lid zitten waar hij of zij wil. De tijden van gereserveerde stoelen voor 'belangrijke' en 'minder-belangrijke' leden zijn gelukkig al lang voorbij.

Wel vraagt de praktische organisatie van een congres in sommige situaties om een (klein) aantal gereserveerde stoelen. Bijvoorbeeld voor personen die een rol hebben op het podium, buitenlandse gasten, leden wiens gezondheid om een bepaalde plek vraagt, mensen van de organisatie die snel ergens ter plaatse moeten zijn, etc.

Het Partijbestuur onderschrijft de wens van de indiener.

Motie 6: Het afschaffen en kwijtschelden van studieschulden (David Richard Michels)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constateerend dat:

- De schulden van studenten explosief zijn gestegen
- De studielast voor studenten heel hoog is met meer dan 40 uur per week aan studielasten
- Dat de studiekosten hoger zijn dan de giften die de staat biedt
- Studenten gedwongen worden zich in de schulden te steken
- Schulden op den duur een grotere last zullen voor de maatschappij en de overheid dan dat het geld op zal leveren

Overwegende dat:

- Dat studenten gedwongen worden om te lenen
- Ouders deze lasten voor veel studenten niet kunnen dragen
- Het onmenselijk is om naast een voltijd studie ook nog deeltijd te werken
- Dat de studie die een student volgt nog meer een investering is in de maatschappij dan in zichzelf
- De maatschappij als geheel veel profiteert van iedere student die een opleiding volgt (welke dan ook)
- De maatschappij de lasten niet bij de student moet laten

Roept het Partijbestuur en de Tweede Kamer fractie op:

- Dat de partij als geheel, in ieder gewest, op elke laag waar we invloed kunnen uitoefenen, zal strijden voor de volgende punten in de onderstaande volgorde tenzij punten 3 en 4 eerder behaald kunnen worden:
- Het bevriezen van de rente op de studieschulden op 0%
- Studieschulden buiten beschouwing laat van elk ander systeem waar rekening wordt gehouden met de schulden van een persoon
- Studeren gratis maakt voor de student, ongeacht duur of niveau van de studie (dus inclusief MBO en ook middelbare diploma's op latere leeftijd)
- Alle bestaande studieschulden zal kwijtschelden, ongeacht niveau, duur van de studie, extra tijd nodig of behalen van diploma

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

De Tweede Kamerfractie heeft serieuze bedenkingen bij sommige van bovenstaande voorstellen, die ook grote nadelen kennen. Dat neemt niet weg dat de bedoelingen van de indiener in het verlengde van de inzet van de fractie liggen. Zo leidt het tweede voorstel ertoe dat de huizenprijzen zullen stijgen, omdat mensen meer geld kunnen lenen. Daarvan profiteren uiteindelijk huiseigenaren en banken, en niet de voormalige studenten waar de indiener het om te doen is. Een tweede risico is dat mensen te veel schulden aangaan, waardoor zij in grote financiële problemen kunnen komen. De inzet van de PvdA-fractie is er juist op gericht om de prijsstijgingen van woningen te beperken en wonen weer betaalbaar te maken, o.a. door beleggers en speculanten aan te pakken en de huren te reguleren.

De Tweede Kamerfractie vraagt ook aandacht voor het feit dat veel jongeren (met rijke ouders meer) geld hebben geleend om hier vervolgens mee te beleggen. Het zonder onderscheid kwijtschelden van alle studieschulden zou tot zeer onrechtvaardige effecten kunnen leiden.

Hoewel beide voorstellen sympathiek klinken, kennen ze ook grote nadelen. Een ander instrument ligt meer voor de hand om het doel te bereiken.

De overige voorstellen passen juist beter bij de inzet van de Tweede Kamerfractie. Zo pleit de fractie voor ruimhartige compensatie voor hoge schulden als gevolg van het leenstelsel, en voor een hogere studiebeurs om studeren beter betaalbaar te maken.

Motie 7: Organiseren van onderop is de toekomst (Marinus Jongman)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constateerend dat:

- Vakbonden wereldwijd inzetten op de 'organising' methode om mensen van onderop te mobiliseren, te groeien en verandering af te dwingen
- Politieke partijen wereldwijd 'organising' succesvol inzetten om op lokaal niveau sterker te worden, wat zich uiteindelijk uitbetaald in verkiezingsoverwinningen.
- De 'political organisers' van de PvdA veel tijd kwijt zijn aan het organiseren van o.a. congressen en bijeenkomsten en daardoor te weinig tijd overhouden voor het versterken van afdelingen en het (regionaal) 'organiseren' van leden en niet leden om zo te kunnen groeien als beweging en vereniging.

Overwegende dat:

- Als je iets doet, je het goed moet doen
- We als partij veel van de juiste plannen en ideeën hebben, maar alleen dat niet genoeg is.
- We juist ook buiten verkiezingstijd ons gezicht op straat moeten laten zien en de verbinding met maatschappelijke organisaties en bewegingen moeten versterken.
- We zeggen een ledenpartij en een actiepartij te willen zijn.
- Veel afdelingen versterkt moeten worden.
- Sterke afdelingen noodzakelijk zijn voor een bloeiende actie- en ledenpartij.

Roept het Partijbestuur en de Tweede Kamer fractie op:

Meer in te zetten op het (regionaal en lokaal) organiseren van onderop via 'organising' om daarmee de partij en de afdelingen te versterken.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Net als indiener vindt het Partijbestuur het belangrijk dat de Partij van de Arbeid zichtbaar is. Het Partijbestuur benadrukt daarom in zijn werkplan het belang van *grassroots* bewegingen en permanente campagne. Onze partij is opgebouwd van onderop: de afdelingen en gewesten zijn de motor van onze campagnes en vormen de haarvaten in de samenleving. Het versterken van die beweging van onderop moedigt het Partijbestuur aan.

Wel dient gekeken te worden naar wat voor het landelijk partijbureau, de gewesten en de afdelingen haalbaar en uitvoerbaar is. Onze partij heeft minder menskracht en financiële middelen dan voorheen. Dat maakt dat het meer dan ooit nodig is om slim om te gaan met middelen en de krachten tussen lokaal, provinciaal en nationaal te bundelen.

Het Partijbestuur is gemotiveerd om met de oproep uit de motie aan de slag te gaan en de motie uit te voeren.

Motie 8: Meer onderzoek naar medische aandoeningen bij vrouwen en medicijnen voor vrouwen (Marissa Buur)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constateerend dat:

- De man gezien wordt als de gouden standaard in medisch wetenschappelijk onderzoek;
- De aanname is dat ziekten en aandoeningen zich op de manier waarop dat bij mannen voorkomt, ook manifesteren bij vrouwen;
- Er wordt daardoor veel minder onderzoek gedaan naar medische aandoeningen en medicijngebruik bij vrouwen dan bij mannen;
- Veel vrouwen hierdoor te maken krijgen met misdiagnose of een te late diagnose.

Overwegende dat:

- Het belangrijk is om te weten wat de verschijnselen zijn van een medische aandoeningen bij vrouwen om behandeling te optimaliseren;
- Het van belang is om te weten wat het effect is van medicijnen bij vrouwen om de behandeling te optimaliseren.
- Het komt helaas nog te vaak voor dat een aandoening bij een vrouw te laat wordt onderkend. Dit kan, zeker als het gaat om een hartaanval, grote gevolgen hebben voor de lichamelijke en geestelijke gesteldheid van een vrouw.

Roept het Partijbestuur en de Tweede Kamer fractie op:

Om zich uit te spreken voor en te onderzoeken hoe ze kan bevorderen dat mannen én vrouwen de norm worden in wetenschappelijk onderzoek.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het PvdA-verkiezingsprogramma stelt voor om de kennis over gender-sensitieve zorg te vergroten. De Tweede Kamerfractie heeft in 2020 een initiatiefnota gepresenteerd over de noodzaak van gender sensitieve zorg. Beter inspelen op verschillen tussen mannen en vrouwen leidt tot een meer doelmatige gezondheidszorg, tot een lagere ziektelast en tot minder beroep op duurdere zorg. In de nota staan 31 voorstellen voor meer aandacht en onderzoek naar verschillen in diagnose en behandeling tussen mannen en vrouwen.

Motie 9: Abortus uit het wetboek van strafrecht (Marissa Buur)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constateerende dat:

- Abortus nog steeds is opgenomen in artikel 296 van het wetboek van strafrecht;
- Op 22 november 2022 het burgerinitiatief Abortus is geen misdaad door BNNVARA en Humanistisch Verbond is aangeboden aan de Tweede Kamer.

Overwegende dat:

- Het burgerinitiatief Abortus is geen misdaad bijna 94.000 keer is ondertekend en dus verplicht zal worden besproken in de Tweede Kamer.

Roept het Partijbestuur en de Tweede Kamer fractie op:

Tot het verwijderen van abortus uit het Wetboek van Strafrecht te ondersteunen en een initiatiefwetsvoorstel daartoe indienen of mede in te dienen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Verwijderen van abortus uit het Wetboek van strafrecht staat al in het verkiezingsprogramma. GroenLinks-Kamerlid Corinne Ellemeet werkt reeds aan een initiatiefwet om te zorgen dat abortus uit het Wetboek van Strafrecht wordt geschrapt. Wij steunen dit initiatief natuurlijk.

Motie 10: Solidariteit met Iraanse Vrouwen (Marissa Buur)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constateerende dat:

- Vrouwen in Iran stelselmatig worden onderdrukt door het Islamitische bewind;
- De sinds drie maanden lopende protesten tegen het bewind onder de slogan 'vrouw, leven, vrijheid', met de leidende rol van vrouwen daarin, met bruto geweld worden neergeslagen.

Overwegende dat:

- De PvdA zich verzet tegen onderdrukking in welke vorm dan ook;
- De positie van Iraanse vrouwen hierbij op dit moment specifieke aandacht verdient;
- Het uitspreken van solidariteit aan de Iraanse vrouwen hen een steun in de rug biedt.

Roept het Partijbestuur en de Tweede Kamer fractie op:

- Solidariteit te betuigen met de vrouwen en mannen in Iran die strijden voor hun vrijheid;
- Het verhaal over de Iraanse strijd levend te houden door dit te verspreiden via sociale media;
- Posters te verspreiden die de leden van de PvdA en andere sympathisanten voor hun raam kunnen hangen om solidariteit te betuigen;
- Gemeentes op te roepen zichtbaar uiting te geven aan solidariteit door een voorbeeld te nemen aan de gemeente Bloemendaal die het stadhuis groen uitlicht;
- Er bij de regering op aan te dringen dat er effectieve maatregelen tegen Iran worden genomen om het geweld tegen demonstranten te stoppen;
- Er bij de regering op aan te dringen de ambassade in Iran te sluiten en diplomaten uit Iran uit te wijzen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

In lijn met deze motie heeft de Tweede Kamerfractie de afgelopen maanden solidariteit betuigd met de dappere vrouwen en mannen in Iran en er voortdurend bij de regering op aangedrongen om actie te ondernemen. Daar zullen wij de komende tijd ook mee doorgaan. Het uitzetten van Iraanse diplomaten die zich schuldig maken aan intimidatie van Iraanse Nederlanders steunen wij van harte, maar wij zijn geen voorstander van het sluiten van ambassades. Met die aantekening, omarmt de Tweede Kamerfractie deze motie.

Motie 11: Kansengelijkheid kandidatenlijsten (Reshma Roopram)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constateerende dat:

- In ons verkiezingsprogramma het volgende is opgenomen: ‘Een sterke democratie kenmerkt zich door het feit dat zoveel mogelijk mensen via hun stemrecht invloed kunnen uitoefenen op de politieke besluitvorming. Dat doen zij door hun vertrouwen te geven aan mensen die zich voor politieke functies kandidaat hebben gesteld. Die functies dienen ook voor henzelf open te staan. In de volksvertegenwoordiging, die centraal staat in de Nederlandse democratie, dient de verscheidenheid die in de samenleving bestaat tot uiting te komen.’

Overwegende dat:

- De parlementaire democratie op dit moment niet voor iedereen even goed werkt en een deel van Nederland dreigt ‘af te haken’ of al is afgehaakt. Zo waarschuwde onder meer de Staatscommissie Parlementair Stelsel (Commissie Remkes). (bron: Atlas van Afgehaakt Nederland)
- Verschillende onderzoeken laten zien dat politiek-maatschappelijk onbehagen, of wat we ‘afhaken’ zouden kunnen noemen, sterk samenhangt met inkomens- en opleidingsniveau (‘diplomademocratie’), wat op zich weer samenhangt met gezondheid; gezondheidskloof in NL valt samen met vertrouwenskloof. Hoger opgeleiden, jongeren en mensen met een bovenmodaal inkomen, hebben veel meer vertrouwen in regering en parlement dan ouderen en lager opgeleiden. (bron: Atlas van Afgehaakt Nederland)
- Uit het onderzoek van socioloog Van Der Waal aan de Erasmus Universiteit is gebleken dat lager opgeleiden geen vertegenwoordiging vanuit de Tweede Kamer ervaren. Het gaat hierbij niet alleen over de standpunten, maar ook over of ze zich herkennen in politici.
- *“De manier waarop politieke partijen hun talent scouten en coachen leidt ertoe dat degene die daar boven komt drijven iemand is waarover de hoog opgeleide burger enthousiast is, maar de laag opgeleide niet”, aldus Van der Waal. Impliciet gaat het over selectie van gelijken.*
- Het partijbestuur verantwoordelijk is voor het geheel van activiteiten om deel te nemen aan de verkiezingen voor de Tweede Kamer, zoals de kandidaatstellingsprocedure.
- Bij de samenstelling van de fractie wordt – overeenkomstig deel 1, artikel 1.34. van de reglementen – gestreefd naar een gelijke vertegenwoordiging van vrouwen en mannen en naar een evenwichtige spreiding qua leeftijd, regio en diversiteit.

Roept het Partijbestuur en de Tweede Kamer fractie op:

- Artikel 1.34. Evenwichtige vertegenwoordiging te wijzigen naar:
- *Overall waar in de partij besturen, afvaardigingen en dergelijke worden gekozen of kandidatenlijsten voor vertegenwoordigende lichamen worden vastgesteld, wordt gestreefd naar een gelijke vertegenwoordiging qua ervaringskennis, opleiding & werk en naar een evenwichtige spreiding qua sekse, leeftijd, regio en diversiteit.*
- Deze wijziging tot uiting te brengen bij het samenstellen van de kandidatenlijst voor de eerst volgende Tweede Kamerverkiezingen.
- Mensen met een mindere sociaaleconomische situatie bovengemiddeld aan te sporen deel te nemen (en eens ze deelnemen bovengemiddeld ondersteuning in technische processen; ideeën moeten leidend zijn).
- En indien kandidaten tot de usual suspects behoren hen te binden aan een panel van burgers dat ervaringen heeft op het betrokken domein.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het Partijbestuur is enthousiast over dit initiatief.

In onze samenleving is er gelukkig steeds meer aandacht voor ervaringskennis. Verscheidenheid in ervaringen is van cruciaal belang voor het waarborgen van de kwaliteit van teams, het versterken van representativiteit en het vergroten van het vertrouwen in vertegenwoordigende lichamen.

Het Partijbestuur gaat graag aan de slag met de oproep uit deze motie.

Motie 12: Inkomensbelasting Koningshuis (Klaver)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constaterende dat:

- Leden van het koningshuis geen inkomensbelasting betalen en alle Nederlanders dat wel moeten is er sprake van ongelijkheid.

Overwegende dat:

- Deze uitzondering haaks staat op het gelijkheidsbeginsel.

Roept het Partijbestuur en de Tweede Kamer fractie op:

Te bewerkstelligen dat het koningshuis inkomensbelasting moet gaan betalen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het inkomen (en vermogen) van de Koning is reeds langs onderwerp van discussie. Het betalen van inkomstenbelasting was onderdeel van die discussie. Daarbij speelde onder andere mee dat sommige partijen van mening zijn dat als de Koning belasting zou moeten gaan betalen over het persoonlijk deel van het inkomen dat hij van staatswege krijgt, dat dan het bruto inkomen verhoogd zou gaan worden om op een netto gelijk bedrag uit te komen.

De Tweede Kamerfractie is daarom van mening dat de discussie over inkomstenbelasting voor de Koning daarom beter in een bredere context over de hoogte van het inkomen van de Koning en de belastingvrijstellingen moet worden gevoerd. Op die wijze ligt hetgeen de motie verzoekt in het verlengde van de opvatting van de Tweede Kamerfractie. Daarbij moet niet uit het oog worden verloren dat in het geval van het schrappen van belastingvrijstellingen een grondwetswijziging nodig is. Eerdere pogingen van de PvdA-fractie om de belastingvrijstellingen van de Koning tenminste af te zwakken stuiten tot nu toe op een meerderheid die daar niet voor voelde.

Motie 13: Sociaaldemocratie (Binnert de Beaufort)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constateerende dat:

- Artikel 2 ‘Het Doel’ van de Statuten van de PvdA wordt gesteld dat “De Partij van de Arbeid is een sociaaldemocratische partij, die zich inspant om haar beginselen te verwezenlijken zoals deze nader zijn omschreven in het door het congres vastgestelde beginselprogramma.”
- De sociaaldemocratische uitgangspunten zoals verwoord door Joop Den Uyl als ‘een eerlijke verdeling van kennis, inkomen en macht’ nog niet zijn bereikt en juist zeer actueel zijn.
- De PvdA lid is van sociaaldemocratische organisaties zoals de PES, de S&D en Socialistische Internationale.

Overwegende dat:

- Sociaaldemocratie geen revolutionair socialisme is of sociaalliberalisme.
- ‘Rechts’ en ‘links’, ‘progressief’ en ‘conservatief’, vage termen zijn die geen vaste overtuiging met duidelijke uitgangspunten definiëren
- Sociaaldemocratie het alternatief is voor het neoliberalisme

Roept het Partijbestuur en de Tweede Kamer fractie op:

Om in de statuten van een eventuele rechtsopvolger van de Partij en in ieder verkiezingsprogramma of beginselprogramma dat samen met andere politieke partijen wordt vastgesteld expliciet te maken dat dit een samenwerking is om sociaaldemocratische doelen te verwezenlijken.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Alle samenwerkingen die de PvdA aangaat, nu en in de toekomst en in welke vorm dan ook, zijn een middel om onze sociaaldemocratische doelen te verwezenlijken. Daarover zijn indiener en Partijbestuur het eens.

Het Partijbestuur is blij met de extra aanmoediging door deze motie.

Motie 14: Geef thuiszorg eigen regie terug (Monique Monen)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constateerend dat:

- Ouderen langer thuis moeten blijven wonen
- Thuiszorgorganisaties al hun werkzaamheden en de eraan bestede tijd moeten verantwoorden
- Welke werkzaamheden zij verrichten beperkt worden door opgelegde regels die bepalen wat er precies onder thuiszorg valt en wat niet
- Het voor cliënten, mantelzorgers en naasten haast ondoenlijk is te achterhalen waar zij voor welke hulp terecht kunnen
- Voorzieningen als bejaardenhuizen zijn afgeschaft
- Ouderen die nog 'te goed' functioneren voor de WLZ, maar op hulp zijn aangewezen soms te weinig passende zorg krijgen
- Ieder mens uniek is en eigen behoeften heeft
- De zorg die mensen nodig hebben ook uniek is
- Mensen niet meer in de thuiszorg willen werken vanwege de beperkende regels en de bijbehorende administratiedruk

Overwegende dat:

- Thuiszorgorganisaties zelf kunnen afwegen welke zorg hun cliënten nodig hebben en of zij die kunnen verlenen
- Mensen die in de thuiszorg werken dat vaak doen met hart voor hun cliënten
- Mensen die meer autonomie hebben in hun werk meer tevreden zijn, met meer plezier naar hun werk gaan en derhalve het werk ook makkelijk volhouden
- Niet iedereen die thuiszorg nodig heeft ook een mantelzorger in de buurt heeft
- Mensen kunnen vereenzamen als thuiszorgmedewerkers hun taken haastig moeten afronden en geen tijd hebben ook aandacht aan sociale nood of gewoon een praatje te besteden
- Als ouderen langer thuis moeten wonen de zorg precies op hun behoeften moet zijn afgesteld
- Soms met een kleine aanpassing aan zorgtaken veel problemen voor de cliënt worden opgelost, zodat zij langer veilig thuis kunnen blijven wonen

Roept het Partijbestuur en de Tweede Kamer fractie op:

- De tijdslimieten voor bepaalde taken in de thuiszorg af te schaffen
- De diversiteit van taken die de thuiszorg kan verrichten niet onnodig te beperken
- Thuiszorgorganisaties de vrijheid te geven de zorg te bieden die zij nodig achten

Mede namens netwerkgroep i.o. Basiszekerheid

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het is duidelijk dat alles op alles gezet moet worden om het werken in de thuiszorg aantrekkelijker te maken en thuiszorgmedewerkers de waardering te geven die zij verdienen. Dat betekent ook dat medewerkers meer vertrouwen moeten krijgen en minder belast moeten worden met administratieve taken en bureaucratie. De Tweede Kamerfractie blijft dit ook inbrengen in debatten.

Motie 15: Democratisering pensioenstelsel (Rik Hindriks)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constateerende dat:

- Werkgevers niet langer risico lopen omdat bijstorting verplichtingen worden afgeschaft
- Werkgevers niet langer risico lopen omdat het stelsel voorziet in stabiele premies, waarbij de uitkering afhankelijk wordt van het gerealiseerde rendement
- Het voorgestelde stelsel onvoldoende democratisch is ingericht
- Deelnemers en pensioengerechtigden hun vertrouwen in het nieuwe stelsel verliezen wanneer ze er onvoldoende bij betrokken zijn
- De PvdA heeft geëist dat invoering van het pensioenakkoord evenwichtig en solidair dient te zijn
- Dat voor een vertrouwenwekkende invoering van het nieuwe stelsel versterking van het democratisch gehalte van het pensioenbestuur noodzakelijk is

Overwegende dat:

- De fractie van de PvdA het pensioen akkoord op hoofdlijnen steunde
- De fractie van de PvdA voorwaarden heeft verbonden aan haar steun aan het pensioenakkoord
- In het pensioenakkoord is voorzien in een versterkte rol voor de verantwoordingsorganen als vertegenwoordigers van deelnemers en gepensioneerden
- Het pensioenakkoord voorziet in een evenwichtige overgang van het oude naar het nieuwe stelsel
- De PvdA bij haar inbreng uitsprak dat vertrouwensverlies in het pensioenstelsel voorkomen dient te worden
- Vertrouwen van deelnemers en gepensioneerden nauw samenhangt met voldoende directe invloed van vertegenwoordigers
- De uitwerking van het pensioenakkoord via de Wet Toekomst Pensioen in 2022 en 2023 wordt behandeld.

Roept het Partijbestuur en de Tweede Kamer fractie op:

- Verzoekt de fracties in Tweede en Eerste Kamer voorstellen te doen voor democratisering van het pensioenstelsel bij de behandeling van het wetsontwerp Wet Toekomst Pensioenen en de uitwerking daarvan in nadere regelgeving. En daarbij de volgende uitgangspunten in overweging te nemen.
- Directe zeggenschap van verantwoordingsorganen over premie, indexatie en de toe te passen projectie rendementen. Vervanging van adviesrecht in amendering recht
- Directe zeggenschap van verantwoordingsorganen over de wijze van overgang van het oude stelsel naar het nieuwe stelsel door een goedkeuringsrecht
- Handhaving van het individuele recht van bezwaar bij de overgang
- Actief en passief kiesrecht voor alle deelnemers, slapers en gepensioneerden
- Samenstelling van de verantwoordingsorganen uit uitsluitend vertegenwoordigers van deelnemers, slapers en gepensioneerden
- Samenstelling van de besturen voor tenminste 50% door voordracht vanuit verantwoordingsorganen.
- Opname van een evaluatie artikel waarbij het democratisch gehalte van de besluitvorming expliciet wordt getoetst.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

De Tweede Kamerfractie zet zich in voor meer invloed van deelnemers aan pensioenregelingen: jong en oud, maar ook zogenaamde slapers. Er moet altijd een evenwicht gezocht worden in het hebben van inspraak en invloed en het collectieve belang dat zich niet verhoudt tot individuele rechten tot bijvoorbeeld uittreding uit solidaire regelingen zoals het pensioenstelsel. De fractie steunt daarom voorstellen tot verdere democratisering maar maakt wel onderscheid op terreinen waar de solidariteit en collectiviteit door keuzevrijheid en individuele bezwaren in het gedrang kunnen komen. Zo vinden we dat deelnemers ten aanzien van het beleggingsbeleid en de te nemen risico's grotere zeggenschap moeten hebben dan ten aanzien van besluiten over de collectieve pensioenregeling en het kiezen voor solidariteit. De fractie omarmt daarom de inzet voor een verdere democratisering, inspraak en zeggenschap van deelnemers maar vindt een aantal van de voorstellen te ver gaan omdat daarmee de solidariteit en collectiviteit in het stelsel kan worden beperkt en zelfs ondergraven. De fractie omarmt de voorstellen voor meer invloed van deelnemers maar is er geen voorstander van meer invloed te geven aan deelnemers als dat de collectiviteit en solidariteit in het nieuwe stelsel schaadt.

Motie 16: Elektrificatie van alle passagierslijnen (Menno de Keijzer)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constateerend dat:

- Het gebruik van dieseltreinen tot uitstoot van CO₂ en stikstof leidt;
- Slechts 70% van het Nederlandse spoornet tot nu is geëlektrificeerd;
- De elektrificatie van de Maaslijn voor de derde keer is uitgesteld;
- Dat er geen serieus plan is vanuit de Nederlandse overheid om voortgang te maken met de elektrificatie.

Overwegende dat:

- Recent onderzoek uit de Duitse deelstaat Baden-Württemberg concludeerde dat het gebruik van waterstofftreinen meer dan 50% meer kost dan het gebruik van elektrische treinen;
- Elektrische treinen een kwalitatieve verbetering leveren, zoals hogere optreksnelheden van treinen en kortere reistijden;
- Alle niet-geëlektrificeerde spoorlijnen in Nederland in het Noorden, Oosten en Zuiden liggen, die zonder een nationaal programma zelf de kosten zouden moeten dragen.

Roept het Partijbestuur en de Tweede Kamer fractie op:

- Een nationaal programma voor spoorwegelektrificatie in het verkiezingsprogramma op te nemen;
- De provincies en provinciale afdelingen zoveel mogelijk te ondersteunen bij dergelijke project.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

De Tweede Kamerfractie is het eens met de indiener van de motie. We zullen bij daarvoor geschikte debatten oproepen tot elektrificatie van het spoor. Bij aanvaarding door het Congres, kan de volgende programmacommissie deze motie betrekken bij het opstellen van het verkiezingsprogramma.

Motie 17: Tot hier en niet verder (David Richard Michels)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constaterende dat:

- Wij op 11 juni in Nieuwegein als partij de motie “Breken met de Derde Weg en het Neoliberalisme” hebben omarmd, dat dit nog extra is onderschreven op 8 oktober bij de Ledenraad in Apeldoorn.
- Dat dit een extra stap symboliseert in het teruggroeien van onze ideologische veren.
- Dat wij een sociaaldemocratische partij zijn en daarom strijden voor de rechten van de zwakkere, de kwetsbare, de gemiste, de arbeider, de lagere klasse en de middenklasse.
- Dat veel politici niet meer zien hoeveel mensen te kampen hebben met armoede, wij een politiek van betekenis moeten voeren dat voor al deze mensen opkomt en dat daarvoor beleid gebaseerd op herstructurering van het huidige systeem nodig is.

Overwegende dat:

- De Derde Weg gekenmerkt is door het ‘polderen’, wat het sluiten van compromissen tot gevolg heeft waarbij feitelijk alleen links heeft moeten inleveren en er nooit iets voor terug heeft gekregen dat ook maar in de buurt komt bij de waarde van wat is ingeleverd. Geheel in strijd met onze ideologische waarden.
- Dat het dus nodig is onze ideologie te verdedigen en ervoor te strijden. Dat alleen dit de mensen die nu in wanhoop leven weer hoop kan geven. Dat wij alleen zo weer een toekomst kunnen geven aan hen zonder toekomst. Dat de ideologische strijd de basis vormt van de sociaaldemocratie en dat het daarmee groot is geworden.
- Dat wij met deze ‘Derde Weg’ gebroken hebben en daarom de periode van het ‘compromisme’ ook moeten afsluiten.

Roept het Partijbestuur en de Tweede Kamer fractie op:

Onze hakken in het zand te zetten, in onderhandelingen met het kabinet de lat hoog te houden en niet mee te werken aan verdere afbraak van het sociale vangnet maar alles te doen voor het versterken daarvan.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

De Tweede Kamerfractie is het van harte eens met het verzoek in deze motie. De fractie geeft daar al uitvoering aan, aangezien de motie geheel in lijn is met het verkiezingsprogramma. De volledige inzet van de fractie is gericht op het tot stand brengen van een sociale economie, met een hoger bestaansminimum, hogere lonen, lagere lasten op arbeid, een steviger sociaal vangnet en goede publieke voorzieningen. Dat is mogelijk als je een eerlijke bijdrage durft te vragen van mensen met veel vermogen en bedrijven die veel winst maken. Onze oppositie is daarop gericht. Samen met GroenLinks zorgden we ervoor dat de energierekening omlaaggaat. Eerder kregen PvdA, GroenLinks en SP voor elkaar dat huurstijgingen aan banden werden gelegd. Samen met de ChristenUnie werken we aan een initiatiefwet om de bescherming van huurders uit te breiden.

Motie 18: Het is tijd voor een schuldenpardon (Rik Hindriks)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constaterende dat:

- Iets meer dan één op de zes huishoudens heeft risicovolle of problematische schulden. Gemiddeld hebben mensen met problematische schulden een schuld van 40.000 euro. Ze zijn veroordeeld tot levenslang leven op de beslagvrije voet
- De huidige wet- en regelgeving schuldenrecidive bevordert en geen rem zet op aangaan van nieuwe schulden na sanering
- Het financieel aantrekkelijk is om mensen te verleiden tot steeds meer schuld, ook als dat tot wanbetaling leidt.
- Toeslagenaffaire, bijstandsregels en schuldenproblematiek laten zien dat onze stelsels aan herziening toe zijn.
- Bestaande regels en beleid mensen ongenadig afstraft voor hun fouten, de menselijke maat is zoek
- De effecten op schulden van de financiële crisis 2008 en de coronacrisis nog niet uitgewerkt zijn
- Iedere Nederlander recht heeft op zekerheid en perspectief
- Duizenden Nederlanders veroordeeld zijn tot levenslang leven op de beslagvrije voet, minder dan het bestaansminimum
- Door de schuldenindustrie onnodig en zonder maatschappelijk rendement wordt gejaagd op oninbare schulden

Overwegende dat:

- De energie van schuldenaren ongebruikt blijft door de permanente druk van schuldeisers en incassobureaus.
- Schulden zijn verworpen tot een immorele industrie
- Schuldeisers onvoldoende verantwoordelijkheid nemen voor het oplossen van problematische schulden.
- Iedereen die langer dan 5 jaar heeft geleefd op de beslagvrije voet van zijn schulden verlost moet worden door deze oninbaar te verklaren: een schuldenpardon
- Iedereen die schuldenvrij is geworden door een schuldenpardon moet worden opgenomen in een pardonregister, waarmee schuldenrecidive wordt voorkomen.
- Schuldenrecidive voorkomen moet worden door nieuwe schulden na schuldsanering oninbaar te verklaren
- De AOW en de eerste 500 euro pensioen per maand beslagvrij te verklaren

Roept het Partijbestuur en de Tweede Kamer fractie op:

- Nog voor de verkiezingen 2023 initiatief te nemen om een schuldenpardon en bijbehorende hervormingen te realiseren.
- In alle verkiezingsprogramma's een schuldenpardon op te nemen en de uitwerking daarvan mee te nemen in het debat over schuldenproblematiek.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Schulden hebben een ontwrichtend effect op mensenlevens, zeker wanneer ieder perspectief op verbetering ontbreekt. De Tweede Kamerfractie heeft afgelopen maanden in verschillende debatten gepleit voor een schuldenpardon en zal bezien op welke manier dit voorstel verder gebracht kan worden.

Motie 19: Verbod op open koelkasten in supermarkten (Oscar Menger)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constaterende dat:

- Supermarkten in Nederland jaarlijks evenveel stroom verbruiken als 1 miljoen huishoudens
- Vrijwel alle koelkasten met vleesproducten wagenwijd open staan zonder deur

Overwegende dat:

- Een open koelkast 2 tot 3x zo veel stroom verbruikt als een gesloten koelkast
- We thuis de koelkastdeur ook niet open laten staan
- Deze kosten worden doorberekend aan de consument met onnodig hoge voedselprijzen tot gevolg

Roept het Partijbestuur en de Tweede Kamer fractie op:

Een verbod op open koelkasten te realiseren in supermarkten en zo het klimaat te helpen en burgers te beschermen tegen onnodig hoge voedselprijzen

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

De Tweede Kamerfractie kan zich goed vinden in deze maatregel, omdat het sluiten van koelkasten zowel leidt tot energiebesparing als onnodige kosten reduceert. Vanzelfsprekend vindt de Tweede Kamerfractie dat bedrijven een eerlijke bijdrage moeten leveren aan het tegengaan van klimaatverandering en consumenten - zeker in deze tijden van toch al hoge inflatie - niet onnodig op kosten moeten jagen. Veel supermarkten laten ook al zien dat het plaatsen van gesloten koelkasten heel goed mogelijk is. De Tweede Kamerfractie dient hierover graag een motie in als de mogelijkheid zich voordoet. Wij omarmen daarom deze motie.

Motie 20: Huurverlaging bij slecht energielabel (Oscar Menger)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constateerende dat:

- 75% van de energiearmoede (onderzoek TNO) plaatsvindt in huurwoningen

Overwegende dat:

- Huurders weinig tot geen mogelijkheden hebben om hun woning zelf te isoleren
- Verhuurders geen prikkel of financieel voordeel hebben om de woning te verduurzamen en de woningschaarste nog lang aan zal houden

Roept het Partijbestuur en de Tweede Kamer fractie op:

- Wetgeving door te voeren die huizen met een energielabel D verbiedt om te huur te verhogen
- Woningen met energielabels E tm G dwingt om de huur jaarlijks te verlagen, todat de woning weer geïsoleerd is tot label C of beter
- Daarbij uit te gaan van de werkelijke huur van de woning en niet de norm-huur

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

De Tweede Kamerfractie is het eens met de indieners van de motie. Eerder heeft de Kamer de motie-Kuiken c.s. en de motie-Nijboer aanvaard, die verzoekt om een wettelijke huurverlaging voor huurders van slecht geïsoleerde woningen bijvoorbeeld label D en slechter. De uitwerking die minister De Jonge nu voorstelt gaat de PvdA-fractie niet ver genoeg. We zullen dus voorstellen blijven doen om de huren van slecht-geïsoleerde woningen te verlagen.

Motie 21: Eerlijke gas- en stroombelasting (Oscar Menger)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constateerend dat:

- Huishoudens een 10x zo hoog gasbelastingtarief hebben als de industrie
- MKB een 5x zo hoog gasbelastingtarief heeft als de industrie
- Huishoudens en MKB zwaar worstelen met hoge gas en stroomprijzen

Overwegende dat:

- Industrie verantwoordelijk is voor 50% van de CO₂ uitstoot
- Een gemiddeld en vlak belastingtarief voor gas en stroom veel eerlijker en effectiever is voor de energietransitie
- Huishoudens ongeveer 0,50 euro/m³ aan gasbelasting betalen, omgerekend 250 euro per ton CO₂, een tarief 3 tot 4x zo hoog als de huidige CO₂ prijs voor de industrie

Roept het Partijbestuur en de Tweede Kamer fractie op:

Het regressieve gas- en stroombelasting stelsel af te schaffen en te vervangen door een vlak en eerlijk (of zelfs progressief) stelsel

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

De Tweede Kamerfractie is het eens dat grote vervuilers eerlijk belasting moeten betalen. Vervuilers worden door dit kabinet gesubsidieerd in plaats van belast. De huidige belastingheffing op gas- en stroom is te scheef verdeeld tussen klein- en grootverbruikers. Onze inzet is om het belastingstel eerlijker te maken inclusief de belasting op vervuiling in de gewenste richting van de indieners. Wel willen we oog houden voor de werkgelegenheid. Grootverbruikers moeten ook in Europa meer worden belast. Voorkomen moet worden dat elders veel vervuilender wordt geproduceerd, dan spannen we het paard achter de wagen. Met deze toelichting kunnen we de motie omarmen.

Motie 22: Een duurzaam en betaalbaar OV (Bert Veenstra)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constateerend dat:

- Reizen per OV doorgaans veel duurder is dan de brandstofkosten voor de auto;
- Reizen per OV doorgaans veel langer duurt dan reizen met de auto;
- Reizen per OV kan betekenen: slepen met bagage, wachten in weer en wind, vertraging en uitval, geen zitplaats en mogelijke overlast door medereizigers.

Overwegende dat:

- Het voor het behalen van de klimaatdoelen belangrijk is dat burgers gebruik van eigen auto zoveel mogelijk vervuilen voor het openbaar vervoer (OV);
- Het OV daarvoor veel aantrekkelijker moet worden gemaakt dan de private, comfortabele, flexibele auto.

Roept het Partijbestuur en de Tweede Kamer fractie op:

Dat iedere burger elke maand op de eerste €200 aan OV reiskosten, 90% korting krijgt van de overheid.

Motie ingediend namens PvdA netwerkgroep Basiszekerheid i.o.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het verzoek in de motie sluit aan bij de standpunten van de Tweede Kamerfractie. De fractie is het eens met de indieners dat een verschuiving van auto naar OV noodzakelijk is, en dat OV veel aantrekkelijker moet worden.

De PvdA ziet voldoende bereikbaarheid als basisrecht. De overheid moet garanderen dat iedereen voldoende kan deelnemen aan de samenleving. Bereikbaarheid van banen en essentiële voorzieningen als zorg en onderwijs is daarvoor essentieel.

Dat is nu niet voor iedereen weggelegd. In steden is vaak de betaalbaarheid een probleem, door de hoge kosten van tickets voor trein en bus. Op het platteland speelt het verdwijnen van niet-rendabele buslijnen een grote rol.

Een combinatie van maatregelen moet betaalbaarheid en beschikbaarheid van openbaar vervoer vergroten. Denk aan het verlagen van de ticketprijzen, een verschuiving van investeringen in asfalt naar spoor, en het in stand houden van essentiële busverbindingen. De precieze oplossing is sterk afhankelijk van de lokale context.

De oplossing die de indiener aandraagt kent echter ook nadelen. Zo profiteren (vaak beter verdienende) werknemers met een reiskostenvergoeding dubbelop. Ook komt dit voorstel vooral ten goede aan mensen die in de buurt van goede OV-verbindingen wonen. Mensen die buiten de steden wonen, kunnen er geen gebruik van maken. Zo vergroot het voorstel de regionale ongelijkheid.

De fractie leest de motie derhalve als een verzoek om investeringen te plegen die OV aantrekkelijker maken. Daarvoor is een combinatie van maatregelen nodig, gericht op betaalbaarheid, beschikbaarheid en kwaliteit van openbaar vervoer.

Motie 23: Lage inkomens van mensen worden aangevuld – negatieve inkomstenbelasting (Bert Veenstra)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constateerend dat:

- Veel individuen en gezinnen onder het bestaansminimum leven en geen menswaardig bestaan kunnen leiden;
- In het huidige belasting- en socialezekerheidsstelsel er sprake is van een armoedeval: iemand met een uitkering gaat er in sommige gevallen financieel niet of nauwelijks op vooruit, zelfs meer brutoloon kan leiden tot een lager nettoloon als een persoon gaat werken;
- De armoedeval ervoor zorgt dat mensen met lagere inkomens tot aan modaal weinig mogelijkheden hebben om hun situatie te verbeteren, want van een loonstijging houdt deze groep gemiddeld slechts een derde over;
- Bovendien het gevolg is van het stelsel van inkomensafhankelijke toeslagen en kortingen in de inkomstenbelasting: indien lonen stijgen verminderen de toeslagen;
- De regering naar aanleiding van de motie-Bruins/Van Weyenberg (31066, nr. 558) bezig is diverse varianten voor een beter belastingstelsel, waarbij het toeslagenstelsel geheel verdwijnt, uit te werken.

Overwegende dat:

- PvdA vindt dat mensen kansen moeten krijgen om hun eigen situatie te verbeteren en dat de armoedeval economisch en sociaal dus niet acceptabel is;
- De armoedeval een sterk negatief effect heeft op zowel de financiële -, als maatschappelijke ontwikkeling van individuen en gezinnen;
- PvdA strijdt tegen de toenemende tweedeling en ongelijkheid in de maatschappij en wil armoede tegengaan en voorkomen;
- Diverse economen een zogenaamde negatieve inkomstenbelasting (NIB) als een kansrijke oplossing voor het vermijden van de armoedeval zien;
- Met één toeslag/inkomensaanvulling voor iedereen onder het bestaansminimum kunnen lokale en rijksregelingen sterk vereenvoudigd worden.

Roept het Partijbestuur en de Tweede Kamer fractie op:

- In een nieuw belastingstelsel te (laten) onderzoeken en te pleiten voor een systeem met een Negatieve Inkomstenbelasting, waarmee de armoedeval kan worden voorkomen en werk wordt gestimuleerd.

Motie namens 'PvdA netwerkgroep Basiszekerheid i.o.'

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

De Tweede Kamerfractie is bereid zich in te zetten voor een onderzoek naar een negatieve inkomstenbelasting. Dat kan de genoemde voordelen hebben. Maar de negatieve inkomstenbelasting kent ook nadelen. Het uitkeren van geld is bovendien niet de kerncompetentie van de onder druk staande belastingdienst.

We kunnen het voorstel na een onderzoek afwegen tegenover onze voorstellen in het verkiezingsprogramma, namelijk de toeslagen vervangen door een publiek gefinancierde kinderopvang, een huursubsidie en lagere zorgpremies zodat de zorgtoeslag niet meer nodig is. Ook willen we winsten, vervuilers en vermogens meer belasten, zodat de lasten op inkomen (en daarmee de armoedeval) kunnen worden verlaagd.

Het belastingstelsel moet zorgen voor eerlijke belastingheffing en mag armoede nooit in de hand werken. Daarom willen we dit systeem graag meenemen bij de discussies over ons toekomstige belastingstelsel.

Motie 24: Stel regels aan politieke partijen (Gerard Bosman)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constateerend dat:

- Politieke partijen de kern vormen van ons democratisch bestel
- Kabinet als vervolg op de Staatscommissie met een Wet op de Politieke Partijen wil komen

Overwegende dat:

- Ondemocratische en (neo)fascistische partijen die de rechtsstaat niet respecteren een bedreiging vormen voor onze democratie
- Dat D66 aangekondigd heeft met een verbodsmogelijkheid wil komen voor zulke partijen
- Dat de eisen aan transparantie over financiële beïnvloeding van politieke partijen door buitenlandse mogendheden en commerciële bedrijven nu onvoldoende effectief zijn, en dat die onder meer effectieve sancties vereisen.
- Dat er ten onrechte geen eisen zijn aan interne democratie van politieke partijen, en dat minimaal voldaan moet worden aan de eisen daarover zoals die gelden bij verenigingen met volledige rechtsbevoegdheid,

Roept het Partijbestuur en de Tweede Kamer fractie op:

Initiatieven te nemen c.q. te ondersteunen die zo snel mogelijk:

- Een verbodsmogelijkheid geven aan ondemocratische en (neo)fascistische partijen die onze rechtsstaat niet respecteren en/of die bedreigen;
- Scherpere eisen stelt aan de financiële transparantie bij politieke partijen met een verscherpte handhaving en effectieve sanctionering;
- Minimumeisen stelt aan de interne ledendemocratie bij politieke partijen, tenminste vergelijkbaar bij die bij verenigingen met volledige rechtsbevoegdheid;

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het verzoek in de motie ligt in het verlengde van de inzet van de Tweede Kamerfractie. De regering werkt al aan een Wet op de politieke partijen die moet gaan voorzien in een specifieke verbodsmogelijkheid voor politieke partijen, meer eisen gaat stellen aan de financiële transparantie (die de afgelopen jaren al aangescherpt zijn) en een toezichthouder op naleving van die wet gaat introduceren. De fractie zal bij de behandeling van dit wetsvoorstel het in de motie gevraagde in de overwegingen meenemen, zo het al niet in het wetsvoorstel zelf geregeld wordt.

Motie 25: Opleidingsbudget voor iedereen: hoogste tijd voor de volgende STAP (Monique Monen)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constateerend dat:

- De belastingaftrek voor scholing is afgeschaft
 - Niet iedere inwoner een opleiding of cursus zelf kan financieren of door een werkgever vergoed krijgt
 - Het STAP (STimulering Arbeidsmarkt Positie)-budget een loterij is gebleken waarbij vele belangstellenden achter het net vissen, doordat het budget beperkt is tot ongeveer 40.000 deelnemers per jaar
 - Een aantal erkende opleiders, zoals universiteiten en hogescholen, hun aanbod niet via STAP aanbieden
 - Een aantal opleidingsinstituten de prijzen van hun aanbod verhoogd hebben tot precies het bedrag van het STAP-budget
 - Mensen die al een (langdurige) opleiding volgen niet in aanmerking komen voor het STAP-budget
 - Het STAP-budget zoals het nu wordt uitgevoerd ongelijkheid tussen burgers vergroot

Overwegende dat:

- Een leven lang ontwikkelen nodig is om mee te komen in de tegenwoordige maatschappij
- Een opleidingsbudget iedere inwoner in staat stelt zichzelf te blijven ontwikkelen
- De uitvoering van een systeem om burgers een opleidingsbudget te geven eenvoudiger en eerlijker moet
- Iedere inwoner dezelfde kansen moet krijgen om een opleiding te gaan volgen of af te maken.

Roept het Partijbestuur en de Tweede Kamer fractie op:

Te pleiten voor een opleidingsbudget voor iedere inwoner, naar eigen keuze te besteden bij een erkend opleidingsinstituut en dat ook geldig is bij opleidingen die men reeds is gestart.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Voor de PvdA is het streven naar een Leven Lang Ontwikkelen van belang voor de mogelijkheden van werkenden om over te stappen naar een andere baan, maar ook voor de kansen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, zoals niet uitkeringsgerechtigden die zonder eigen inkomen thuis zitten. De huidige STAP-regeling schiet zijn doel voorbij en lijkt te zeer een douceurtje voor opleidingsinstituten. Dat betekent dat er alle reden is om deze regeling grondig tegen het licht te houden en te vervangen door een regeling die wel doeltreffend is.

Motie 26: De energiesector hoort thuis in publieke handen (Peter Mast)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constateerende dat:

- De PvdA fractie in de Tweede kamer en GroenLinks het initiatief hebben genomen om de energierekening van huishoudens te maximeren door een prijsplafond vast te leggen. Een initiatief dat alom en terecht tot veel waardering heeft geleid.
- Dit plan overgenomen is door een meerderheid in de tweede kamer en uitgevoerd wordt.
- De privatisering van de energiesector een pijnlijke fout is, waardoor nu huishoudens onvoldoende beschermd worden.

Overwegende dat:

- Er excessieve winsten binnen gehengeld zijn en worden door onze commerciële energiemaatschappijen: Shell de winst voor 2021 met bijna 300 procent heeft zien groeien, naar 19,3 miljard euro. Eneco een nettowinst van 209 miljoen euro heeft behaald, waarvan 104,5 miljoen direct in de zakken van aandeelhouders verdween. E.ON, moederbedrijf van het Nederlandse Essent, de winst vorig jaar met 56 procent zag stijgen, naar 2,5 miljard. Vervolgens meer dan de helft werd doorgesluisd naar aandeelhouders. Vattenfall AB, het Zweedse moederbedrijf van Vattenfall N.V., 4,5 miljard euro aan pure winst heeft binnengehaald.
- Die winsten, veelal naar het buitenland weggesijpeld, uit de zakken komen van die mensen die nu geconfronteerd worden met torenhoge rekeningen.
- Door het prijsplafond de overheid miljarden zal overmaken naar de commerciële energieleveranciers. Dit met de vrees dat een aanzienlijk deel van dit belastinggeld eindigt als winst voor de energiemaatschappijen.
- Een prijsplafond weliswaar keihard nodig is om een humanitaire ramp aan de onder- en middenkant van onze samenleving te voorkomen.
- Een prijsplafond echter in de kern symptoombestrijding is – tijdelijk van aard – en geen systeemverandering.
- Verschillende Europese overheden de energiesector hebben veiliggesteld door energiebedrijven wederom in publieke handen te nemen.
- We dit streven wel opvangen van GroenLinks en overduidelijk van de SP en niet van de fractie van de PvdA.

Roept de Tweede Kamerfractie op:

Tot het aansturen op het weer in publieke handen nemen van de energiesector.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Energie is een nutsvoorziening die essentieel is in onze moderne samenleving. De Tweede Kamerfractie is van mening dat er vanuit de overheid veel meer grip moet zijn op deze essentiële voorziening, om de leveringszekerheid, betaalbaarheid en duurzaamheid ervan te waarborgen. De privatisering in de energie-sector, alsook in veel andere sectoren, is wat de fractie betreft veel te ver gegaan. De gevolgen hiervan worden pijnlijk duidelijk tijdens de huidige energiecrisis, o.a. door de overwinsten bij energiebedrijven. De fractie sluit geen instrumenten uit om de leveringszekerheid, betaalbaarheid en duurzaamheid van de energieleveringen te waarborgen, om meer grip te krijgen op de sector en om overwinsten te voorkomen, en waakt tegelijkertijd voor te grote betalingen aan private bedrijven. Met deze toelichting is de fractie het eens met de indiener van deze motie.

Motie 27: Schuldenoffensief (Gerard Bosman)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Overwegende dat:

- al 600.000 huishoudens problematische schulden hebben (schulden die niet meer op eigen kracht kunnen worden opgelost) en dat dit aantal door de huidige inflatie, stijgende lasten en achterblijvende inkomens dreigt te exploderen,
- de aanpak van Rutte IV volstrekt onvoldoende is,
- dat de schuldenindustrie welig tiert en veel geld verdient, terwijl schuldenaars onvoldoende worden geholpen,
- dat meer risico bij kredietverleners leggen één van de instrumenten is om problematische schulden te beperken,
- dat de positie van schuldenaars moet worden verbeterd,

Roept de Tweede Kamerfractie op:

verzoekt onze Tweede Kamerfractie het initiatief te nemen tot aanvullende wetgeving voor een schuldenoffensief met daarin onder meer:

- wijziging van Faillissementswetgeving waarbij door de rechter bij persoonlijk faillissement geen claim meer op toekomstig inkomen wordt toegewezen behoudens bij herhaaldelijk misbruik hiervan en waarbij de rechter indien er risico bestaat op herhaling maatschappelijke begeleiding als voorwaarde kan opleggen;
- er een wettelijk verbod komt tegen het commercieel verhandelen van schulden van huishoudens, de rente bij schulden beperkt wordt tot maximaal 2% boven de wettelijke rente en incassokosten niet meer mogen bedragen dan 25 euro bovenop de aantoonbaar gemaakte noodzakelijke kosten voor incasso;
- bewindvoerders moeten in dienst komen van gemeenten (geen privaat verdienmodel meer) en dienen naast de belangen van de schuldeisers ook het weer perspectief krijgen van de schuldenaar op een duurzaam schuldenvrij bestaan als opdracht te krijgen;
- er bij betaalachterstanden van tenminste huur, energie, water en zorgverzekering een wettelijk meldingsplicht is voor de schuldeiser bij de gemeente die daar dan verplicht schuldhelpverlening aanbiedt, waarna bij aanvaarding van die hulp direct een verbod op uitzetting/afsluiting/opzegging geldt en een schuldenmoratorium voor alle schuldeisers;
- het leefgeld bij schuldsanering verhoogd wordt tot tenminste een niveau waarbij de noodzakelijke vaste lasten en andere noodzakelijke kosten daarvan betaald kunnen worden;
- er een wettelijk toegangsrecht komt tot schuldhelpverlening en -sanering, met goede rechtsbescherming en monitoring van resultaten en termijnen;
- bij niet-nakoming van verplichtingen door de schuldenaar er geen uitzetting meer volgt uit de hulpverlening of sanering, maar juist verlenging van de termijn;
- er een eenmalig wettelijk schuldenpardon komt voor iedereen die al langdurig in problematische schulden zit,

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het verbeteren van schuldhulp en het aanpakken van de schuldenindustrie zijn belangrijke onderdelen van het partijprogramma. Zeker in tijden van hoge inflatie, is het van groot belang om mensen vroegtijdig te helpen. De Tweede Kamerfractie zal zich hiervoor blijven inzetten en zal daarbij zijn voordeel doen met deze voorstellen. Wel zal de fractie steeds zelf een afweging maken welke politiek instrument het meest passend is en welke voorstellen prioriteit hebben.

Motie 28: Debat vrijhandelsverdragen nav CETA-verdrag (Gerard Bosman)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Overwegende dat:

- de wijzigingen die in het CETA verdrag door Rutte IV zijn aangebracht onvoldoende zijn om terug te komen van de eerdere afwijzing van dit verdrag door de fractie van de Tweede Kamer,
- dit oordeel gedeeld wordt door bijna alle ngo's van FNV, de volledige milieubeweging tot en met de Consumentenbond, en door de volledige progressief-linkse oppositie, inclusief de beoogde fusiepartner in de komende periode in de Eerste Kamer, GroenLinks,
- onze Eerste Kamerfractie met hun voorstem in de Eerste Kamer CETA aan een meerderheid hebben geholpen,

Roept het Partijbestuur op:

Verzoekt het partijbestuur, in samenwerking met onze Eerste en Tweede Kamerfracties in onze partij, liefst samen met GL, de FNV en ngo's, een debat te organiseren over het sluiten van handelsverdragen gericht op duurzame en eerlijke handel,

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het Partijbestuur wil, net als indiener, dat we onze gedachten door dialoog scherpen en onze linkse idealen omzetten in linkse plannen. Daarbij schuwen we verschillende opvattingen of lastige onderwerpen niet. Die horen bij een open debatpartij als de PvdA.

Nieuwe handelsverdragen zullen in de toekomst een belangrijke rol spelen in het verwezenlijken van een duurzamere en socialere wereld.

Het Partijbestuur is graag bereid een gesprek hierover - met onze leden, politici, experts en maatschappelijke organisaties - te organiseren en gehoor te geven aan de oproep uit deze motie.

Motie 29: Extra geld en beter systeem voor leerlingenvervoer speciaal onderwijs (Gerard Bosman)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Overwegende dat:

- De actie van de LBVSO aantoont dat er schrijnende misstanden zijn bij het leerlingenvervoer voor het speciaal onderwijs,
Dat hun eisen, te weten:
 - Op korte termijn inzet van WMO-vervoer op schoolspitsuren, extra inhuur van particuliere taxi's en bedrijven door gemeenten, inhuur van zzp-ers, een efficiëntere indeling van busjes;
 - Op iets langere termijn een ander systeem dan de huidige decentralisatie en aanbesteding, begeleiders weer terug als norm in de busjes, meer vaste chauffeurs die de kinderen kennen, en een kortere reistijd voor deze kinderen;
onze volle ondersteuning verdienen

Roept de Tweede Kamerfractie op:

Om samen met het CLB te kijken hoe ze de inwilliging van deze eisen urgent kunnen bevorderen, en daarover binnen een half jaar te rapporteren aan de Ledenraad of het Congres,

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

De Tweede Kamerfractie doet een uitvraag bij wethouders en gemeenteraadsleden hoe deze problematiek ligt binnen hun gemeente en op welke manier(en) er actie valt te ondernemen. Voor de volgende Ledenraad of het Congres is het de bedoeling om de acties te inventariseren.

Motie 30: Afkeuring integraal zorgakkoord (Gerard Bosman)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Overwegende dat:

- Rutte IV met een aantal organisaties in de zorg een Integraal Zorgakkoord heeft afgesloten,
- Terecht huisartsen en werknemersorganisaties, waaronder FNV Zorg & Welzijn, dit akkoord niet hebben ondertekend,
- Het akkoord onder meer voorziet in een beperking van het basispakket, terwijl dat juist moet worden uitgebreid (mondzorg, paramedisch, voorbehoedsmiddelen),
- Het akkoord niet voorziet in een duurzaam betere financiering van de zorg, door bijv. marktwerking af te schaffen bij verzekeraars en zorgaanbieders, iedereen in loondienst te plaatsen, de farmaceutische industrie reguleren en echte inzet op preventie (niet met accent op leefstijl, maar bijv. op bestrijding vervuiling, zoönoses, gevaarlijke situaties, e.d.),
- Het akkoord ook niet voorziet in een duurzaam beter perspectief op voldoende werkers in de zorg, m.n. door onvoldoende beloning en te weinig regelruimte/overmatige verantwoordingsbureaucratie,
- Toegewerkt zou moeten worden naar een publiek zorgstelsel dat volledig collectief (via belastingen) ipv individueel (met premies, eigen risico, eigen bijdragen) wordt gefinancierd met een strenge maar rechtvaardige poortwachter voor duurdere zorg,

Roept de Tweede Kamerfractie op:

Geen steun te geven aan dit akkoord en actief tezamen met de critici in de zorg en andere linkse partijen te werken aan een alternatief;

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

De Tweede Kamerfractie was en is kritisch over het Integraal Zorgakkoord, dat buiten de Kamer om tot stand is gekomen en ook niet door alle partijen is ondertekend. Daarmee ligt hetgeen de motie verzoekt in het verlengde van de inzet van de Tweede Kamerfractie. Bovendien betreft het akkoord slechts afspraken over onderdelen van het zorgstelsel en worden de grote problemen in de zorg er niet mee opgelost. De Tweede Kamerfractie blijft wijzen op en strijden tegen de schadelijke gevolgen van marktwerking in de zorg.

Motie 31: Met de partij overstappen naar een socialere en duurzamere bank (Mathieu Steijn)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constateerend dat:

De partij een socialere en duurzamere wereld voorstaat maar de financiën ondergebracht zijn bij de Rabobank die deze idealen onvoldoende nastreeft. De bank scoort (zwaar) onvoldoende in het tegengaan van klimaatverandering en belastingontwijking en ziet onvoldoende toe op arbeidsrechten en gendergelijkheid, zie de eerlijke geldwijzer. Een extra reden zijn de recente schandalen in het tegenwerken van de verduurzaming van de Nederlandse agrarische sector en het financieren van grote industriële bedrijven die onrechtmatig kleine boeren in Peru onteigenen. Zie ook recente stukken in de Groene Amsterdammer en de Avondshow van Arjen Lubach.

Overwegende dat:

- De financiën van de partij door de bank gebruikt kunnen worden voor doeleinden die niet in lijn zijn met die van de partij;
- Het onderbrengen van de financiën van de partij bij de Rabobank als een teken van steun voor diens beleid kan worden gezien; en
- (Nieuwe) leden en donateurs kunnen worden afgeschrikt bij het financieel steunen van de partij als ze geld naar deze bank over moeten maken.

Roept het Partijbestuur op:

De bankrekeningen bij Rabobank te sluiten en de financiën van de partij onder te brengen bij een socialere en duurzamere bank, zijnde Triodos of ASN.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Het partijbestuur deelt de wens van de indiener van de motie en wil hier werk van maken.

De PvdA streeft er al langer naar om haar financiën onder te brengen bij een sociale en duurzame bank als Triodos of ASN. Enkele jaren geleden is er om die reden gekeken of dit mogelijk was. Dat was toen niet het geval omdat ASN en Triodos niet de financiële infrastructuur konden bieden die noodzakelijk is voor onze vereniging, die bestaat uit honderden afdelingen, twaalf gewesten, verschillende neveninstellingen en nationale, lokale en Europese politici die aan de partij afdragen.

We hebben nog steeds de ambitie om over te stappen naar een duurzamere en socialere bank voor onze financiën. We zullen opnieuw inventariseren of het mogelijk is om de financiën van de partij onder te brengen bij Triodos of ASN.

Het partijbestuur gaat graag aan de slag met de oproep uit de motie.

Motie 32: Maximum termijn minister-president (Ralph van Hertum)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constateernde dat:

- In veel landen een minister-president een maximum termijn heeft, waarin hij/zij de leiding over het Nederlandse kabinet mag hebben.
- In de Verenigde Staten voor een president een maximum termijn van 8 jaar (twee perioden) geldt, in Frankrijk geldt maximaal 10 jaar (twee perioden).

Overwegende dat:

- Het wenselijk is dat macht niet te lang in handen is van één persoon.
 - De rol van de minister-president tijdens verschillende crisissen steeds belangrijker is geworden.
 - Twee termijnen genoeg is voor een minister-president van Nederland.
 - Mark Rutte al meer dan 12 jaar minister-president is van Nederland en 'een Rutte-doctrine' heeft ingevoerd in het Nederlandse bestuur.

Roept de Tweede Kamerfractie op:

Initiatief te nemen tot een verandering van de grondwet, waarbij een maximumperiode van twee regeringsperiodes of 8 jaar voor een minister-president wordt opgenomen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

De Tweede Kamerfractie is geen voorstander van een grondwetswijziging die de termijn voor de minister-president maximeert op acht jaar. De formele macht van de minister-president is in Nederland in vergelijking tot andere landen die een maximumtermijn voor een president hebben (genoemd worden de VS en Frankrijk) beperkt. Bovendien kan het parlement een goed tegenwicht bieden. En eens in de vier jaar kan de kiezer die niet wil dat de lijsttrekker van een partij opnieuw minister-president wordt dat in het stemgedrag laten meewegen. Bij de mening dat een minister-president niet langer dan twee regeringsperiodes kan hebben mag de persoon of de politieke kleur van de desbetreffende persoon niet doorslaggevend zijn. Dat is uiteindelijk aan de kiezer. Om die reden bevat ons verkiezingsprogramma dan ook geen voorstel om de termijn voor de minister-president te maximeren.

Motie 33: Mensen met een beperking in de Wajong ipv in de bijstand (Rick Baars)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constaterende dat:

- Mensen met een beperking geen gelijke kansen krijgen op de arbeidsmarkt als valide mensen

Overwegende dat:

- Mensen met een beperking hebben al moeite om een baan te krijgen/te vinden en doordat ze bij ontslag van een betaalde baan in de bijstand raken wordt dit nog verder bemoeilijkt

Roept het Partijbestuur en de Tweede Kamerfractie op:

Zich hard te maken voor een betere regeling voor mensen met arbeidsbeperking zonder baan, zodat zij wanneer zij geen baan hebben niet aangewezen zijn op de bijstand'.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

Deze motie ligt in het verlengde van het verkiezingsprogramma. De Tweede Kamerfractie is het eens met de indiener. Mensen met een arbeidsbeperking moeten zeker zijn van een fatsoenlijk inkomen. De fractie zal zich blijven inzetten voor betere regelingen voor deze groep.

Motie 34: RoodGroene motie – Een RoodGroen Europa (Frank van de Wolde)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constateerende dat:

- Er een breed gedragen wens onder de achterbannen van de PvdA en GroenLinks is om de krachten te bundelen;
- Er landelijk vorm wordt gegeven aan deze wens door middel van het gezamenlijk voeren van oppositie en het vormen van een gezamenlijke fractie in de Eerste Kamer;
- Er lokaal vorm wordt gegeven aan deze wens door samenwerkingen op gemeentelijk en provinciaal niveau;
- Er inhoudelijk vorm wordt gegeven aan deze wens door samenwerkingen tussen de wetenschappelijke bureaus en diverse thematische netwerken van de partijen;

Overwegende dat:

- Europese politiek veel invloed heeft op onze maatschappij;
- Volgens de reguliere planning het eerstvolgende congres, het congres is waarop de lijst en het programma voor de Europese Parlementsverkiezingen worden vastgesteld;
- Bij de vorige verkiezingen van het Europees Parlement de verkiezingsprogramma's van de PvdA en GroenLinks zeer sterk overeenkwamen, zodanig dat beide partijen in de kieswijzer op vrijwel exact dezelfde antwoorden uitkwamen;
- We ook bij de Europese verkiezingen een signaal willen afgeven dat onze strijd een gezamenlijke strijd is;
- PvdA en GroenLinks in Europa echter wel deel uitmaken van twee verschillende politieke groepen, en dat ook na deze verkiezingen zullen blijven doen, maar wel als een bruggenhoofd kunnen fungeren tussen deze groepen;

Roept het Partijbestuur op:

Samen met GroenLinks een gezamenlijk programma te presenteren en samen campagne te voeren voor de Europese verkiezingen van 2024;

Ervoor zorg te dragen dat de PvdA Europarlementariërs van 2024-2029 samenwerken en afstemmen met de Europarlementariërs van GroenLinks.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

De PvdA en GroenLinks bundelen de krachten op verschillende terreinen. Zo vormen we na de verkiezingen één gezamenlijke fractie in de Eerste Kamer.

Ook in het Europees Parlement werkt de PvdA-Eurodelegatie al goed samen met de GroenLinks-Eurodelegatie.

De besluitvorming over de wijze waarop nadere samenwerking met GroenLinks vorm krijgt vraagt om uiterste zorgvuldigheid en breed draagvlak van de leden. Het Partijbestuur wil daarbij alle leden recht doen want het gaat om verstrekkende besluiten.

Het Partijbestuur heeft onlangs samen met GroenLinks het Plan van Aanpak “Inhoudelijke verkenning linkse samenwerking” gepresenteerd. GroenLinks en PvdA werken op verschillende niveaus nauw samen. In hoofdlijnen worden in het Plan van Aanpak drie “sporen” onderscheiden: politiek, organisatorisch en de lange termijn samenwerking.

Hier hoort ook bij dat de Partijbesturen en leden van GroenLinks en PvdA besluiten over nadere samenwerking in het Europees Parlement. De huidige samenwerking in Europa versterken met een gezamenlijk programma ziet het Partijbestuur als een wenselijke stap in onze samenwerking.

Goed en zorgvuldig in gesprek met elkaar en anderen over dit besluit staat voor het partijbestuur voorop. Het Partijbestuur zal maximale ledenbetrokkenheid nastreven.

Motie 35: RoodGroene motie – Ledenreferendum Tweede Kamer (Frank van de Wolde)

Het congres van de PvdA, bijeen te Den Bosch op 4 februari 2023,

Constaterende dat:

Er een breed gedragen wens onder de achterbannen van de PvdA en GroenLinks is om de krachten te bundelen;

Er landelijk vorm wordt gegeven aan deze wens door middel van het gezamenlijk voeren van oppositie en het vormen van een gezamenlijke fractie in de Eerste Kamer;

Er lokaal vorm wordt gegeven aan deze wens door samenwerkingen op gemeentelijk en provinciaal niveau;

Er inhoudelijk vorm wordt gegeven aan deze wens door samenwerkingen tussen de wetenschappelijke bureaus en diverse thematische netwerken van de partijen;

Overwegende dat:

Er op dit congres diverse statutenwijzigingen in stemming worden gebracht, die een eventueel gezamenlijke lijst en programma met GroenLinks bij de volgende Tweede Kamerverkiezingen mogelijk maken;

Het essentieel is voor onze partij, dat een gezamenlijke lijst en programma op de steun van de leden kan rekenen;

Roept het Partijbestuur op:

Vóór de eerstvolgende Tweede Kamerverkiezingen een ledenreferendum te organiseren over het opstellen van een gezamenlijke lijst en programma met GroenLinks bij de eerstvolgende Tweede Kamerverkiezingen, ook indien die eerder plaatsvinden dan in 2025.

En gaat over tot de orde van de dag.

Reactie

De besluitvorming over de wijze waarop nadere samenwerking met GroenLinks vorm zou moeten krijgen vraagt uiterste zorgvuldigheid en breed draagvlak van leden. Het Partijbestuur wil daarbij alle leden recht doen want het gaat om een verstrekkend besluit.

Het Partijbestuur heeft onlangs samen met GroenLinks het Plan van Aanpak “Inhoudelijke verkenning linkse samenwerking” gepresenteerd. GroenLinks en PvdA werken op verschillende niveaus nauw samen. In hoofdlijnen worden in het Plan van Aanpak drie “sporen” onderscheiden: politiek, organisatorisch en de lange termijn samenwerking.

De Partijbesturen en leden van GroenLinks en PvdA besluiten in het najaar van 2023 over de wijze van deelname aan de Tweede Kamerverkiezingen in 2025. Goed en zorgvuldig in gesprek met elkaar en anderen over dit besluit staat voor het Partijbestuur voorop en is voor het Partijbestuur voorwaardelijk aan een ledenreferendum zoals beschreven in de motie. Onder die voorwaarden is het Partijbestuur van mening dat het voorgestelde ledenreferendum meerwaarde heeft en is het Partijbestuur het eens met de oproep in de motie.

Indien er vervroegde verkiezingen plaatsvinden is er een ander, versneld proces nodig. De beide partijbureaus brengen momenteel in kaart welke stappen dan mogelijk zouden zijn. Het Partijbestuur zal maximale ledenbetrokkenheid nastreven. Het Partijbestuur doet daar in dat geval een voorstel over naar de leden, waarin zij een afweging zal maken of bij vervroegde verkiezingen een ledenreferendum het juiste instrument is. Als het wijzigingsvoorstel op onze reglementen wordt aangenomen dat het mogelijk maakt met een andere partij de verkiezingen in te gaan zal het Partijbestuur met bovenstaande interpretatie uitvoering geven aan de oproep uit deze motie.